

Briuselis, 2018 m. gegužės 30 d.
(OR. en)

9476/18

Tarpinstitucinė byla:
2018/0171 (COD)

EF 150
ECOFIN 505
CODEC 882

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinio sekretoriaus, kurio vardu pasirašo direktorius Jordi AYET PUIGARNAU
gavimo data:	2018 m. gegužės 25 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI- MIKKELSENIUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2018) 339 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO dėl valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2018) 339 final.

Pridedama: COM(2018) 339 final

Briuselis, 2018 05 24
COM(2018) 339 final

2018/0171 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių

(Tekstas svarbus EEE)

{SEC(2018) 251 final} - {SWD(2018) 252 final} - {SWD(2018) 253 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Šiuo pasiūlymu siekiama sukurti rinkos paklausa grindžiamą valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių išleidimo sistemą, siekiant toliau integruoti ir įvairinti Europos finansų sektorių ir sukurti tvirtesnę ir atsparesnę ekonominę ir pinigų sąjungą. Ši iniciatyva papildo kitus bankų sąjungos ir kapitalo rinkų sąjungos veiksmus stiprinant finansų sistemos integraciją, rizikos diversifikavimą ir rizikos mažinimą.

Po pasaulinės finansų krizės ir euro zonos valstybių skolos krizės buvo pasiekta didelė pažanga stabilizuojant ES ir euro zonos finansų sektorių bei kuriant tolesnės integracijos sąlygas, pritaikius bendras griežtas pradžines ir pertvarkymo taisykles finansų įstaigoms. Tai pasiekta, be kita ko, įgyvendinus tokias reformas kaip Bankų gaivinimo ir pertvarkymo direktyva¹, bendro priežiūros mechanizmo² ir bendro pertvarkymo mechanizmo kūrimas, taip pat Kapitalo reikalavimų reglamentas³. Nepaisant to, tolesnė tarpvalstybinė finansų rinkų integracija ir diversifikavimas turi didelį potencialą užtikrinti, kad Europa ir jos ekonominė ir pinigų sąjunga taptų atsparesnė dėl geresnio rizikos diversifikavimo ir veiksmingesnės sukrėtimų absorbavimo funkcijos panaudojant kapitalo rinkas. Komisijos pastangomis siekiama įgyvendinant kapitalo rinkų sąjungą stiprinti ir toliau integruoti Europos kapitalo rinkas. Bankų ir vyriausybės ryšiai, t. y. stipri abipusė sąsaja tarp vyriausybės ir jos jurisdikcijai priklausančių bankų kreditingumo, ypač veikia euro zonos bankų sektorių, iš dalies dėl bankų polinkio sutelkti savo valstybės obligacijų portfelius tik savo valstybėje (vadinamasis tendencingumas savo šalies atžvilgiu). Galimas destabilizuojantis abipusis plintantis neigiamas poveikis ir finansinis nestabilumas išryškėjo euro zonos valstybių skolos krizės laikotarpiu: mažėjantis valstybės kreditingumas dėl mažesnės obligacijų vertės blogina jos jurisdikcijai priklausančių bankų finansinę padėtį; savo ruožtu bankų problemos veikia valstybės biudžetą tiesiogiai (dėl gelbėjimo valstybės lėšomis) arba netiesiogiai, kai, pavyzdžiui, į biudžetą sumokama mažiau mokesčių nuo susilpnėjusios kredito ir ekonominės veiklos pajamų. Be šių ryšių su savo vyriausybe, bankus taip pat stipriai veikia jų buveinės valstybės ekonomikos pokyčiai (dėl nepakankamo tarpvalstybinio diversifikavimo).

Be to, nepaisant bendros valstybės skolos didėjimo nuo pasaulinės finansų krizės iki pastarojo meto, aukštą reitingą turinčių eurais išreikštų valstybės obligacijų, kurios veikia kaip „saugus turtas“ šiuolaikinėje finansų sistemoje, pasiūla sumažėjo. Kartu padidėjo tokio turto paklausa bankų ir kitų finansų įstaigų sektoriuje, be kita ko, dėl naujų reguliavimo reikalavimų išlaikyti pakankamą didelio likvidumo turto rezervą (pvz., padengimo likvidžiuoju turtu rodiklius).

Įgyvendinant Komisijos pastangas sukurti bankų sąjungą ir stiprinti ekonominę ir pinigų sąjungą, remiantis 2017 m. gegužės mėn. diskusijoms skirtu dokumentu dėl ekonominės ir pinigų sąjungos ateities, kaip nurodyta 2017 m. rugsėjo mėn. ketinimų rašte, kuris buvo paskelbtas kartu su Pirmininko J.-C. Junckerio pranešimu apie Sąjungos padėtį, ir 2017 m.

¹ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/59/ES, kuria nustatoma kredito įstaigų ir investicinių įmonių gaivinimo ir pertvarkymo sistema (OL L 173, 2014 6 12, p. 190).

² 2013 m. spalio 15 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1024/2013, kuriuo Europos Centriniam Bankui pavedami specialūs uždaviniai, susiję su rizikos ribojimu pagrįstos kredito įstaigų priežiūros politika (OL L 287, 2013 10 29, p. 63).

³ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl pradžinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investiciniams įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 176, 2013 6 27, p. 1).

gruodžio mėn. EPS stiprinimo dokumentuose, šio pasiūlymo tikslas – sudaryti palankias sąlygas sukurti rinkos principais grindžiamą valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių išleidimo sistemą.

Valstybės obligacijomis užtikrintus vertybinius popierius leistų privatusis sektorius. Privačiojo sektoriaus subjektas iš rinkos sukauptų pagrindinį valstybės obligacijų portfelį ir vėliau perkeltų jas į teisiškai atskirą, savarankišką subjektą, specialiai sukurtą vieninteliam tikslui – išleisti investuotojams vertybinius popierius, kuriuos sudaro reikalavimai dėl pajamų iš šio pagrindinio portfelio. Pagrindinio portfelio nuostoliai, susiję su įvairiais išleistais vertybiniais popieriais, būtų patiriami tam tikra eilės tvarka (t. y. nuostolius pirmiausiai patirtų mažesnio prioriteto arba subordinuotųjų vertybinių popierių turėtojai ir tik šiems vertybiniais popieriams visiškai išsekus nuostolius taip pat patirtų didesnio prioriteto reikalavimų turėtojai).

Valstybės obligacijomis užtikrintiems vertybiniais popieriams nebūtų taikoma jokia rizikos ar fiskalinio pasidalijimo tarp valstybių narių sistema. Riziką ir galimus nuostolius dalintųsi tik privatūs investuotojai. Todėl valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai labai skiriasi nuo euroobligacijų.

2016 m. viduryje Europos sisteminės rizikos valdyba (ESRV) įsteigė aukšto lygio darbo grupę (toliau – ESRV darbo grupė) valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių pranašumams ir pagrįstumui įvertinti. ESRV darbo grupę sudarė daugelio valstybių narių centrinių bankų ir finansų priežiūros institucijų atstovai, taip pat Europos institucijų (Europos Centrinio Banko ir Europos Komisijos) bei agentūrų (Europos bankininkystės institucijos ir Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos) atstovai, valstybės skolos valdymo pareigūnai ir akademikai.

ESRV darbo grupės išvadose teigiama⁴, kad valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių rinka gali būti kuriama esant tam tikroms sąlygoms. Vis dėlto valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių perspektyvumą galiausiai galima nustatyti tik atlikus rinkos tyrimą. Šis pasiūlymas yra tokio rinkos tyrimo pagrindas.

Pagrindinė ESRV darbo grupės išvada, kurią patvirtina ir bendravimas su rinkos dalyviais ir kitomis suinteresuotosiomis šalimis, yra tokia, kad dabartinė reguliavimo sistema yra didelė kliūtis valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių išleidimo sistemai sukurti. Remiantis galiojančia reguliavimo sistema, valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai būtų apibrėžiami kaip pakeitimo vertybiniais popieriais produktai, taigi jie būtų vertinami gerokai mažiau palankiai nei jų pagrindinis euro zonos valstybės obligacijų portfelis (pvz., būtų taikomi didesni kapitalo reikalavimai, apribotas arba visai nepripažįstamas tinkamumas padengimo likvidžiuoju turtu ir užtikrinimo priemonės reikmėms, nustatyti griežtesni investavimo apribojimai įvairioms investuotojų klasėms ir pan.). Tačiau dėl valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių pagrindinio turto pobūdžio ir jų standartizuoto ir paprasto pobūdžio susijusi rizika yra panaši į pagrindinių valstybės obligacijų, o ne į įprastų pakeitimo vertybiniais popieriais produktų riziką. Pavyzdžiui, nėra valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių pakeitimo vertybiniais popieriais emitento ir galutinių investuotojų informacijos asimetrijos, nes pagrindinis turtas yra gerai žinomas ir parduodamas rinkoje.

⁴ Žr. ESRV darbo grupės ataskaitos „Valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių galimybių studija“ I tomą („Pagrindinės išvados“) ir II tomą („Techninė analizė“), kuriuos galima rasti https://www.esrb.europa.eu/pub/task_force_safe_assets/html/index.en.html.

Todėl reguliavimo sistemą būtina tinkamai pritaikyti, kad būtų atsižvelgta į valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių unikalias savybes. Svarbu pažymėti, kad kuriant valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių išleidimo sistemą valstybės pozicijų reguliavimo tvarkos keisti nereikės. Kaip nurodyta 2017 m. gegužės mėn. diskusijoms skirtame dokumente dėl ekonominės ir pinigų sąjungos ateities, toks pakeitimas turėtų didelių pasekmių, be kita ko, paveiksiančių finansinį stabilumą ir vienodas ES bankų veiklos sąlygas.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Kadangi valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai yra nauja koncepcija, kuri dar netaikoma praktiškai, dar nėra sukurta jokie tinkamo tokios priemonės reguliavimo, kuriuo būtų atsižvelgta į jų unikalias savybes.

Kaip jau buvo nurodyta, pagal dabartinę teisinę sistemą valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai būtų apibrėžiami kaip pakeitimo vertybiniais popieriais produktai. Taigi, taikant pakeitimo vertybiniais popieriais reguliavimo sistemą, kuri dabar yra tinkama esamiems pakeitimo vertybiniais popieriais produktams reglamentuoti, investicijoms į valstybės obligacijomis užtikrintus vertybinius popierius būtų taikomi didesni reguliavimo mokesčiai nei tiesiogiai investuojant į euro zonos valstybės obligacijas, kurios sudaro valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių pagrindinį portfelį. Pavyzdžiui, kalbant apie bankų kapitalo reikalavimus, euro zonos valstybės obligacijos yra nulinės rizikos (tai yra bankams nereikia turėti kapitalo prieš investuojant į šias obligacijas), tačiau investicijos į pakeitimo vertybiniais popieriais segmentus yra susijusios su teigiamais ir, priklausomai nuo segmentų pirmaeiliskumo, dažnai gana dideliais kapitalo reikalavimais.

Apskritai didesni mokesčiai už pakeitimo vertybiniais popieriais produktus (vadinamasis pakeitimo vertybiniais popieriais sistemos „ne neutralumo“ principas) yra susiję su pakeitimo vertybiniais popieriais rizika, visų pirma dėl pakeitimo vertybiniais popieriais produktų iniciatoriaus ir investuotojų informacijos asimetrijos. Be to, vertybiniais popieriais pakeisto turto neskaidrus pobūdis ir sudėtinga struktūra, dėl kurių kyla naudojimosi užimama padėtimi rizika ir teisinė rizika. Tipiškais pakeitimo vertybiniais popieriais atvejais naudojimosi užimama padėtimi rizika kyla todėl, kad pakeitimo vertybiniais popieriais produktų iniciatoriai turi daug daugiau informacijos apie turtą, sudarantį pakeitimo vertybiniais popieriais portfelį, nei investuotojai. Tokią padėtį akivaizdžiai iliustruoja atvejis, kai, pavyzdžiui, bankas suteikia hipotekos paskolas ir tada pakeičia jas vertybiniais popieriais. Investuotojui neprieinama tokia pati informacija apie hipotekos paskolos gavėją, kokią turi bankas. Todėl galima daryti prielaidą, kad bankas pirmiausia vertybiniais popieriais pakeičia mažiausiai pelningas ir (arba) rizikingesnes hipotekas ar tik jas. Dėl šios tarpininkavimo problemos daugelis institucinių investuotojų bei bankų negali investuoti į pakeitimo vertybiniais popieriais produktus, išskyrus atvejus, kai emitentas išlaiko tam tikrą pagrindinio turto riziką.

Tačiau valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai yra specialus finansinis produktas, kuriam būdingos dvi savybės. Pirma, nebelieka didelės dalies tipinio pakeitimo vertybiniais popieriais informacijos asimetrijos ir struktūros sudėtingumo, kadangi pagrindinę valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių grupę sudaro euro zonos centrinės valdžios obligacijos. Tokį turtą puikiai žino ir supranta rinkos dalyviai. Be to, valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių pagrindinio turto grupės struktūra nustatyta iš anksto (pvz., atskirų valstybių narių centrinės valdžios obligacijų svertinė vertė atitinka jų įnašą į Europos Centrinio Banko kapitalą, taikant nedidelį nuokrypį). Antra, euro zonos valstybės obligacijomis nuolat prekiaujama rinkose. Tai reiškia, kad bet kas gali įgyti finansinę poziciją jų atžvilgiu, nepasinaudodamas pakeitimu vertybiniais popieriais.

Todėl su pakeitimu vertybiniais popieriais susiję reguliavimo mokesčiai valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių atveju nėra pateisinami, kaip nurodyta šiame reguliavimo pasiūlyme.

Šiuo pasiūlymu sprendžiama panaši problema kaip neseniai priimtame Paprasto, skaidraus ir standartizuoto (PSS) pakeitimo vertybiniais popieriais reglamente. Konkrečiau, to PSS reglamento (Reglamento (ES) 2017/2402) loginis pagrindas yra tas, kad naudojant paprastą, skaidrą ir standartizuotą pakeitimą vertybiniais popieriais, kuris atitinka ES standartus, būtina tokias savybes apibrėžti konkrečiai (ir praktiškai palankesne) reguliavimo tvarka, nes priešingu atveju būtų nepagrįstai trukdoma tokių produktų plėtrai.

Atsižvelgiant į specifinį valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių pagrindinio turto, t. y. euro zonos centrinės valdžios obligacijų, pobūdį pleistas tarp (tradicinio) pakeitimo vertybiniais popieriais reguliavimo tvarkos ir faktinės priemonės rizikos ir (arba) neapibrėžtumo dar ryškesnis valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių atveju nei PSS pakeitimo vertybiniais popieriais atveju. Tokią padėtį lemia dvi priežastys: 1) pagrindinis turtas (t. y. euro zonos valstybės obligacijos) yra dar paprastesnis, skaidresnis ir labiau standartizuotas; ir 2) euro zonos valstybės obligacijoms iš esmės taikoma palankiausia reguliavimo tvarka dėl jų savybių ir funkcijų finansų sektoriuje.

Be to, investavimo į vyriausybės obligacijas sprendimai yra ypač jautrūs sąnaudoms ir mokesčiams dėl jų apimčių, didelės konkurencijos ir didelio rinkos likvidumo. Žvelgiant iš finansų institucijos, ketinančios investuoti į toki turtą, perspektyvos, atitinkamos sąnaudos apima su pirkimu susijusias kapitalo sąnaudas. Todėl nepašalinus šios reguliavimo kliūtis galimas atitinkamai didesnis neigiamas poveikis valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių rinkos pokyčiams, palyginti su, pvz., PSS pakeitimo vertybiniais popieriais produktais.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Kad bankų sąjunga būtų baigta kurti, labai svarbu siekti rizikos finansiniam stabilumui mažinimo tikslo padedant bankams įvairinti su jų buveinės valstybių skola susijusius portfelius ir toliau silpninti bankų ir vyriausybės ryšius.

Šis teisėkūros pasiūlymas yra dalis Komisijos pastangų stiprinti bankų sąjungą ir kapitalo rinkų sąjungą. Juo siekiama laikui bėgant sukurti veiksmingą valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių rinką. Savo ruožtu valstybės obligacijomis užtikrintais vertybiniais popieriais galima paremti tolesnį finansų sektoriaus portfelio diversifikavimą, kartu sukuriant naują aukštos kokybės užtikrinimo priemonių šaltinį, ypač tinkantį vykdant tarpvalstybinius finansinius sandorius. Taip būtų galima padidinti ir valstybės obligacijų, išleistų apskritai mažose ir mažiau likvidžiose rinkose, patrauklumą tarptautiniams investuotojams. Tai skatintų privačiajame sektoriuje dalytis rizika, ją mažinti ir veiksmingiau paskirstyti investuotojams. Be to, sukūrus valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių sistemą, būtų padidintas turimų finansų rinkų priemonių asortimentas, kuris prisideda prie Komisijos pastangų įgyvendinant kapitalo rinkų sąjungą stiprinti ir toliau integruoti Europos kapitalo rinkas. Taip padėdama užbaigti bankų sąjungos kūrimą ir paspartinti kapitalo rinkų sąjungos kūrimą, valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių sistema veiksmingai prisidėtų prie Finansinės sąjungos pažangos ir ekonominės ir pinigų sąjungos stiprinimo.

Kaip jau minėta, valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai bus rinka pagrįsta priemonė, kuri laikui bėgant gali būti laipsniškai vystoma kaip alternatyva ir papildoma

investavimo galimybė šalia valstybės obligacijų. Tikėtina, kad valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai neturės reikšmingos neigiamos įtakos esamoms nacionalinėms obligacijų rinkoms ir neturėtų jų pakeisti.

Valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai yra konceptualiai skirtingi ir skiriasi nuo Europos saugaus turto, kaip aptarta 2017 m. gegužės mėn. diskusijoms skirtame dokumente dėl ekonominės ir pinigų sąjungos ateities. Skirtingai nuo valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių, Europos saugaus turto taptų nauja skolos vertybinių popierių bendros emisijos finansine priemone. Tačiau tokio Europos saugaus turto kūrimas kelia nemažai sudėtingų teisinių, politinių ir institucinių klausimų, į kuriuos reikės visapusiškai gilintis. Jis turėtų būti kuriamas laikantis Sutarties apribojimų, atsižvelgiant į viešojo sektoriaus rizikos pasidalijimą ir ypač į „finansinės pagalbos neteikimo nuostatą“ (SESV 125 straipsnis). Pirmiau minėtame diskusijoms skirtame dokumente pateiktose gairėse tokio Europos saugaus turto sukūrimas planuojamas kaip galimas tolesnis žingsnis iki 2025 m. Todėl tai yra vidutinio laikotarpio inovacija.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai yra priemonė finansiniam stabilumui ir rizikos pasidalijimui euro zonoje gerinti. Taip jie gali sustiprinti vidaus rinką. Šis pasiūlymas teisiškai grindžiamas SESV 114 straipsniu, kuriuo Europos institucijoms suteikiama kompetencija nustatyti tinkamas nuostatas, kurių tikslas – vidaus rinkos sukūrimas ir veikimas.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Nustatytos valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių rinkų plėtros reguliavimo kliūtys yra įvardytos keliuose Sąjungos teisės aktuose⁵. Todėl atskirais valstybių narių veiksmais nebūtų galima pasiekti šios teisėkūros iniciatyvos tikslų, t. y. pašalinti tokias reguliavimo kliūtis, nes ES teisės aktų pakeitimai gali būti atliekami tik ES lygmeniu.

Be šio teisinio svarstymo, veiksmai valstybių narių lygmeniu neturėtų optimalaus poveikio. Dėl to skirtingose valstybėse narėse galėtų atsirasti skirtingos priemonės. Taip rinka taptų neskaidri, o rinkos paklausa taptų segmentuota dėl įvairių skirtingų priemonių. Todėl būtų sunku arba net neįmanoma pasiekti bet kurios iš jų reikiamą likvidumą. Be to, net jei visos pastangos būtų sutelktos į tą pačią priemonę, nacionaliniai įstatymų leidėjai galėtų varžytis, norėdami pasiūlyti kuo palankesnę tokios priemonės reguliavimo tvarką. Abiem atvejais, t. y. tiek kuriant skirtingai apibrėžtus produktus, tiek įgyvendinant skirtingą reguliavimo tvarką, veiksmai nacionaliniu lygmeniu sukurtų kliūčių bendrajai rinkai. Šios kliūtys turėtų didelį poveikį, atsižvelgiant į labai didelę pagrindinių valstybės obligacijų rinkų integraciją ir jų vienodą reguliavimo tvarką visoje ES. Dėl visų šių priežasčių veiksmai ES lygmeniu yra būtini ir tinkami.

⁵ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (KRR) (OL L 176, 2013 6 27, p. 1). 2014 m. spalio 10 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2015/35, kuriuo papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II) (OL L 12, 2015 1 17, p. 1). 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/65/EB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektais (KIPVPS), derinimo (OL L 302, 2009 11 17, p. 32).

- **Proporcingumo principas**

Siūlomo reglamento tikslas – sudaryti sąlygas sukurti naują priemonę, šalinant reguliavimo kliūtis, trukdančias laipsniškai sukurti valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių rinką. Ši intervencija yra proporcinga, nes suvienodinamos naujos priemonės ir jos pagrindinio turto sąlygos. Numatoma, kad pasiūlymas neturės reikšmingos įtakos esamoms nacionalinėms valstybės obligacijų rinkoms.

- **Priemonės pasirinkimas**

Pasiūlymu siekiama sukurti rinkos paklausa grindžiamą valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių išleidimo sistemą. Šiuo tikslu pasiūlyme numatomi kriterijai, pagal kuriuos priemonė turi būti priskirta valstybės obligacijomis užtikrintiems vertybiniam popieriams, ir numatyta būtina priežiūros sistema.

Kad būtų užtikrinta siekiama nauda, būtina sukurti standartizuotą produktą. Ši standartizacija turėtų būti vienoda visoje ES, taigi reikalaujama, kad ES lygmeniu būtų visapusiškai suderinta valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių apibrėžtis ir reguliavimo tvarka. SESV 114 straipsnio 1 dalis sudaro teisinį reglamento, kuriame išdėstytos vienodos vidaus rinkos veikimui pagerinti skirtos nuostatos, pagrindą. Direktyva nebūtų pasiekti tokie pat rezultatai, nes dėl teisės spręsti savo nuožiūra perkeltiant direktyvos reikalavimus į nacionalinę teisę jos įgyvendinimas gali skirtis valstybėse narėse, o tokie skirtumai valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių rinkos atveju galėtų iškreipti konkurenciją ir lemti reglamentavimo arbitražą.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Vykdydama valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių galimybių studiją, ESRV darbo grupė 2016 m. pabaigoje surengė viešas konsultacijas ir, surengusi įvairius dvišalius susitikimus ir du specialius seminarus 2016 ir 2017 m., gavo sektoriaus atstovų, t. y. įvairių finansų įstaigų, ir valstybės skolos valdymo pareigūnų nuomonę ir atsiliepimus. Kad būtų išvengta dubliavimo, Komisija šiuo klausimu viešų konsultacijų nevykdė. Būtina pažymėti, kad pasiūlyta iniciatyva neskirta vartotojams ar mažmeniniams investuotojams.

Minėtose konsultacijose su sektoriaus atstovais buvo siekiama gauti grįžtamosios informacijos keliais pagrindiniais klausimais, susijusiais su galimu valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių įgyvendinimu, visų pirma valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių reguliavimo tvarka ir ekonominiais aspektais. Visų pirma grįžtamoji informacija parodė tvirtą sutarimą dėl didėjančio „saugaus“ (mažos rizikos) turto trūkumo rinkoje. Dauguma respondentų išreiškė nuomonę, kad bent jau didesnio prioriteto valstybės obligacijomis užtikrintiems vertybiniam popieriams turėtų būti taikoma ta pati reguliavimo tvarka kaip ir jų pagrindinėms valstybės obligacijoms.

Nors rinkos dalyviai iš esmės sutiko, kad Europoje reikėtų stipresnės finansinės integracijos ir bankų valstybės finansinių priemonių portfelio diversifikavimo, nuomonė apie valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių perspektyvumą yra nevienoda. Visų pirma buvo abejojama dėl produkto mažesnio prioriteto segmento paklausos. Dalyviai iš esmės sutiko, kad siekiant sukurti valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių rinką būtų reikalingos šios priemonės: 1) valstybės skolos valdymo pareigūnų atliekamas koordinavimas išleidžiant vertybinius popierius; 2) reguliavimo sistema, kuria bus suvienodintos valstybės

obligacijų ir valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių sąlygos; 3) paprastos ir standartizuotos valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių savybės, įskaitant fiksuotą portfelio svertinę vertę turto dalyje ir ne daugiau kaip tris segmentus įsipareigojimų dalyje; 4) pakankamas valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių rinkos likvidumas; ir 5) aiški procedūra, kai valstybė nevykdo (konkrečių) savo įsipareigojimų. Išsamus atsakymų į pagrindinius klausimus ir bendrų tyrimo išvadų suskirstymas pateikiamas pirmiau minėtos ESRV darbo grupės ataskaitos II tome.

Specialiame seminare valstybės skolos valdymo pareigūnai išreiškė susirūpinimą dėl valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių kūrimo ir įgyvendinimo ir laikėsi nuomonės, kad išleidus valstybės obligacijomis užtikrintus vertybinius popierius nei nutraukti bankų ir vyriausybės ryšių, nei sukurti euro zonos mažos rizikos turto nepavyktų. Tiksliau, valstybės skolos valdymo pareigūnams susirūpinimą kelia valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių poveikis nacionalinėms valstybės obligacijų rinkoms (ypač jų likvidumui), valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emitentų pirminių ir (arba) antrinių rinkų valstybės obligacijų pirkimų pasekmės ir galima valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių reguliavimo tvarka. Jie taip pat išreiškė susirūpinimą dėl naujos priemonės techninio pagrįstumo ir ekonominio perspektyvumo.

Be minėtų konsultacijų su suinteresuotosiomis šalimis, ESRV vykdant galimybių studiją, Komisija kreipėsi į valstybes nares ir 2018 m. balandžio 11 d. surengė Komisijos bankininkystės, mokėjimų ir draudimo ekspertų darbo grupės susitikimą, siekdama gauti techninius atsakymus į konkrečius klausimus. Dalyviai atkreipė dėmesį į tai, kad prieš teikiant technines konsultacijas pirmiausia reikia apsvarstyti valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių būtinybę, nes, jų nuomone, valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių poreikis nebuvo akivaizdus. Jie pateikė naudingų nuomonių tam tikrais techniniais klausimais, visų pirma reikalaudami didesnio rinkos dalyvių lankstumo nustatant pagrindines valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių savybes (t. y. atsižvelgiant į skirtingų valstybių narių valstybės obligacijų svertinę vertę pagrindiniame portfelyje arba segmentavimo lygius).

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Komisija aktyviai prisidėjo prie minėtos ESRV darbo grupės veiklos. Šis reguliavimo pasiūlymas didžiąja dalimi pagrįstas šios darbo grupės darbo rezultatais. Be to, Komisija susitiko su valdžios institucijų ir privačiojo sektoriaus atstovais, siekdama pasiremti jų patirtimi ir patvirtinti darbo grupės išvadas.

- **Poveikio vertinimas**

Rengiant šį pasiūlymą buvo atliktas poveikio vertinimas, kuris keletą kartų aptartas su tarpžinybine iniciatyvine grupe. Atliekant poveikio vertinimą nagrinėtos šios politikos galimybės: i) siūlomos sistemos taikymo sritis (t. y. sistema taikoma bet kokių euro zonos valstybės obligacijų arba tik tam tikrus standartizacijos reikalavimus atitinkančių obligacijų pakeitimui vertybiniais popieriais); ii) ar reikia atkurti „reguliavimo neutralumą“, t. y. tokią pačią tvarką, kuri taikoma pagrindinėms valstybės obligacijoms, taikyti tik valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijos didesnio prioriteto segmentui ar visiems valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijos segmentams, ir iii) kaip stebėti ir užtikrinti atitiktį siūlomai sistemai (t. y. taikant savikontrolės metodą ar atliekant *ex ante* sertifikavimą).

Atlikus poveikio vertinimą, išryškėjo keletas svarbių kompromisų. Pavyzdžiui, pašalinus visų ir bet kokių pakeitimo vertybiniais popieriais produktų reguliavimo kliūtis, rinkos dalyviams būtų suteikta maksimali lankstumo galimybė kurti naują priemonę, siekiant maksimaliai padidinti grąžą, tuo pačiu kuo labiau sumažinant riziką. Kita vertus, tam tikro laipsnio privaloma standartizacija gali geriau užtikrinti, kad naujos priemonės likvidumas nebus išsklaidytas daugelyje skirtingų variantų. Panašiai, valstybės obligacijoms skirtą reguliavimo tvarką taikant tik didesnio prioriteto segmentui bankai gali būti paskatinti sutelkti dėmesį į didesnio prioriteto segmentus, o toks požiūris būtų nesuderinamas su dabartine valstybės pozicijų reguliavimo tvarka (ir apskritai susilpnintų valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių sistemos kūrimo galimybes, nes sumažėtų potencialių investuotojų bazė).

Atliekant poveikio vertinimą buvo įvertintas įvairių galimybių poveikis, atsižvelgiant į nustatytų reguliavimo kliūčių šalinimo mastą, į tai, kaip naujos priemonės padėtų mažinti riziką bankų balansams ir išplėsti eurus išreikšto mažos rizikos turto pasiūlą, taip pat į įvairių atitikties ir priežiūros būdų naudą, turint galvoje įtvirtintą rinkos pasitikėjimą, palyginti su susijusiomis išlaidomis (tiek viešajame, tiek privačiajame sektoriuose).

Kadangi siūloma sistema tik sudaro sąlygas privataus sektoriaus iniciatyva sukurti valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių rinką, tačiau jos negarantuoja, poveikio vertinime buvo vertinamas dviejų skirtingų scenarijų poveikis: pagal pirmąjį pasiekama tik ribota valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių apimtis (100 mlrd. EUR), o pagal antrąjį stabilium režimu pasiekama makroekonominiu požiūriu reikšminga 1,5 trln EUR apimtis (nors ji vis tiek yra ribota, palyginti su visa euro zonos valstybės skolos rinka, kuri 2017 m. antrame ketvirtyje sudarė 9 trln. EUR).

Kiekybinė kliūčių, kurios turėtų būti pašalintos šiuo pasiūlymu, reikšmė gali būti įvertinta lyginant, pvz., bankų kapitalo reikalavimus, jei jie šiandien įsigytų valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių, palyginti su kapitalo reikalavimais vykdant tuos pačius pirkimus pagal siūlomą specialią reguliavimo sistemą. Žinoma, toks (virtualus) sutaupymas priklausytų nuo prielaidų (įskaitant prielaidas dėl rizikos koeficientų, taikomų mažesnio prioriteto segmentams). Pagal ribotos apimties scenarijų darant prielaidą, kad bankai perka visus segmentus ir kad standartizuotą metodą taikančių bankų tokio įsigijimo dalis yra lygi jų dabatinei vyriausybės obligacijų įsigijimo daliai, bendras pagal riziką įvertintas turtas padidėtų maždaug 87 mlrd. EUR. Taikant stabiliaus režimo scenarijų, lygiaverčiu skaičiavimu gaunamas bendro pagal riziką įvertinto turto padidėjimas siektų maždaug 1,3 trln. EUR.

Kalbant apie poveikį eurus išreikšto AAA reitingo turto apimčiai, skaičiuojant remiamasi Eurostato duomenimis apie euro zonos centrinės valdžios skolą 2016 m. gruodžio mėn.⁶, taip pat „Standard & Poor's“ euro zonos valstybės skolos reitingais tą pačią datą⁷. Iš skaičiavimo matyti, kad AAA reitingo turtas padidėtų 2 % pagal ribotos apimties scenarijų ir 30 % pagal stabiliaus režimo scenarijų.

Galiausiai, kalbant apie valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių poveikį bankų valstybės obligacijų portfelių diversifikavimui, poveikio vertinime pateikta analizė rodo, kad poveikis būtų nedidelis taikant ribotos apimties scenarijų, tačiau jis būtų reikšmingas taikant stabiliaus režimo scenarijų. Remiantis šiomis prielaidomis, euro zonos bankų, kuriems taikomas Europos bankininkystės institucijos vykdomas skaidrumo patikrinimas, tendencingumas savo šalies atžvilgiu sumažėtų 42 %.

⁶ Atsiūsta iš Eurostato [svetainės](#) 2017 m. gruodžio 21 d. 10.42 val.

⁷ Atsiūsta iš S&P [svetainės](#) 2017 m. gruodžio 21 d.

2018 m. sausio 19 d. poveikio vertinimo ataskaita pateikta Reglamentavimo patikros valdybai. Valdybos susirinkimas įvyko 2018 m. vasario 14 d. Valdyba išreiškė teigiamą nuomonę ir paragino pakeisti ar papildyti šias sritis: 1) paaiškinti, ar šia iniciatyva siekiama sukurti palankią valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių išleidimo sistemą ir atlikti rinkos tyrimą, ar sukurti valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių paskatų struktūrą; 2) plačiau apibūdinti galimą iniciatyvos grynąją naudą visuomenei, taip pat riziką ar nenumatytas pasekmes; ir 3) geriau pristatyti alternatyvių politikos pasiūlymų kompromisus. Šie klausimai buvo išspręsti ir įtraukti į galutinę su šiuo pasiūlymu pateikiamą versiją.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Šia iniciatyva nesiekama supaprastinti arba sumažinti administracinės naštos, atsirandančios dėl galiojančių teisės aktų, tačiau vietoje to yra numatytos naujos taisyklės, sudarančios sąlygas vystyti valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių rinką.

Tikimasi, kad reguliavimo pasiūlymas tiesiogiai neturės įtakos mažmeniniams investuotojams, namų ūkiams, MVĮ ar labai mažoms įmonėms, nes mažai tikėtina, kad jie aktyviai dalyvautų valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių rinkose. Kartu šis reguliavimo pasiūlymas būtų netiesiogiai naudingas šiems sektoriams dėl didesnio finansų sektoriaus atsparumo, jei pasireikš planuojami makroekonominio ir finansinio stabilumo pranašumai.

- **Pagrindinės teisės**

Šiuo pasiūlymu laikomasi pagrindinių teisių ir paisoma principų, visų pirma pripažįstamų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, pirmiausia teisės į nuosavybę ir laisvės užsiimti verslu, ir jis turi būti taikomas laikantis tų teisių ir principų. Visų pirma šiame reglamente užtikrinama valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių investuotojų teisių apsauga, užtikrinant valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių išleidimo ir pagrindinio valstybės skolos portfelio vientisumą.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Šis reguliavimo pasiūlymas turės ribotų naujų finansinių pasekmių viešiesiems biudžetams, nes atitikties mechanizmas bus grindžiamas valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emitentų savikontrole, o priežiūros institucijos *ex post* tikrintų, ar laikomasi reikalavimų, vykdydamos įprastą priežiūros veiklą. Atsižvelgiant į numatomas naujas užduotis ir į galimą sąveiką su esamomis funkcijomis, EVPRI gali prireikti papildomų išteklių (žr. Finansinę teisės akto pasiūlymo pažymą). Valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emitentai patirs savikontrolės išlaidų, tačiau jos neturėtų būti didelės, atsižvelgiant į finansinio produkto paprastumą (jų perkėlimo investuotojams mastas priklausys nuo rinkos konkurencingumo).

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Konkretūs šios iniciatyvos tikslai, t. y. pašalinti reguliavimo kliūtis ir prisidėti prie naujų valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių produktų likvidumo, be kita ko, jiems taikant „lyginamojo standarto“ reguliavimo tvarką, iš tikrųjų bus pasiekti įsigaliojus siūlomoms teisės aktams. Taip yra todėl, kad tuomet numatomą specialią reguliavimo tvarką būtų galima taikyti tik standartizuotam produktui, o valstybės obligacijomis užtikrintų

vertybinių popierių reguliavimo tvarka būtų prilyginama pagrindinių valstybės obligacijų reguliavimo tvarkai⁸.

Kalbant apie bendrą tikslą sudaryti sąlygas sukurti valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių rinkas, teisės aktų poveikis bus įvertintas stebint, kiek šių naujų produktų iš tikrųjų bus surinkta ir jais prekiaujama ir koku mastu valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių atsiradimas prisidės prie mažos rizikos turto plėtros ir bankų tendencingumo savo šalies atžvilgiu mažinimo. Taip pat bus įvertintas valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių poveikis nacionalinių valstybės obligacijų rinkų likvidumui.

Vertinant šių tyrimų rezultatus, reikia nepamiršti, kad valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių rinkų plėtra ir minėtų lyginamųjų standartų raida priklauso nuo keleto kitų veiksnių, kurie nepriklauso nuo reguliavimo sistemos ar yra tik nereikšmingai su ja susiję. Todėl gali būti sunku atskirti siūlomų teisės aktų poveikį nuo kitų veiksnių. Visų pirma naujų produktų pasiūla greičiausiai priklausys nuo teisinių išlaidų, susijusių su išleidimo mechanizmo nustatymu, obligacijų įsigijimu pakankamai vienodomis sąlygomis, struktūros aptarnavimo sąnaudomis ir pan. Be to, jų paklausa priklausys nuo bendros palūkanų normos aplinkos, noro prisiimti riziką ir skirtingų segmentų paklausos tarp skirtingų rūšių investuotojų. Rinkos pokyčiai gali būti netiesiniai, nes numatomam produktui bus naudingas pelnas pagal mastą, atsižvelgiant į dydį ir tinklo efektą. Pavyzdžiui, jei produktas sudomina pakankamai investuotojų, skolos valdytojai gali nuspręsti organizuoti specialius valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių išleidimo aukcionus su įvairių terminų standartizuotomis obligacijomis. Tai savo ruožtu sumažintų išleidimo sąnaudas ir galėtų pagreitinti rinkos augimą.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Šį pasiūlymą sudaro keturios dalys. Pirmoje dalyje pateiktos taisyklės, kuriomis apibrėžiamos valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių sudėtinės dalys. Šios taisyklės būtinos siekiant užtikrinti, kad rinkoje atsirastų kuo labiau standartizuotas produktas. Tai savo ruožtu pagerina jo likvidumą ir pritraukia investuotojus. Antroje dalyje pateiktos taisyklės, kuriomis apibrėžiami emitentui keliami pranešimo ir skaidrumo reikalavimai, siekiant užtikrinti, kad savikontrolė būtų atliekama suderintai ir patikimai. Trečioje dalyje pateiktos taisyklės dėl valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių priežiūros ir aprašomos galimos sankcijos emitento neatitikties ir (arba) nesąžiningos veiklos atveju. Ketvirtoje dalyje išvardyti esamos teisinės sistemos pakeitimai, kurie būtini siekiant užtikrinti, kad valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių reguliavimo tvarka atitiktų jų unikalią formą ir savybes.

Įvadinės nuostatos (1–3 straipsniai)

Nuostatose paaiškinamas dalykas, taikymo sritis ir apibrėžtys, vartojamos kuriant bendrą standartizuotų valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių ir subjektų, susijusių su tokių priemonių išleidimu ir turėjimu, sistemą. Vartojamos apibrėžtys atitinka kituose Sąjungos teisės aktuose vartojamas apibrėžtis.

⁸ Kai kurios konkrečios kliūtys, pvz., skirtingas euro zonos valstybės obligacijų ir valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių tinkamumas padengimo likvidžiuoju turtu reikalavimų reikmėms, bus nagrinėjamos atskiruose teisės aktuose, nes jos susijusios su deleguotaisiais aktais.

Pagrindinio portfelio tinkamumas ir sudėtis bei valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijų segmentavimas (4–6 straipsniai)

Valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių pagrindinį portfelį turėtų sudaryti visų ES valstybių narių, kurių valiuta yra euro, valstybės obligacijos. Šiuo apribojimu užtikrinama, kad jokių valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių pagrindinio portfelio obligacijų nepaveiktų valiutos rizika. Santykinė kiekvienos valstybės narės valstybės obligacijų svertinė vertė turėtų būti labai artima santykinėi atitinkamos valstybės narės dalies ECB kapitalo pasirašymo rakte svertinei vertei. ECB kapitalo pasirašymo raktas yra kiekvienos valstybės narės ekonominio dydžio ir jos dalyvavimo užtikrinant Europos finansų sistemos stabilumą rodiklis. Buvo svarstyti ir kiti raktai, tačiau nustatyta, kad jų svarba menkesnė. Pavyzdžiui, raktas, pagrįstas kiekvienos valstybės narės negražinta valstybės skola, gali sukelti moralinę grėsmę, nes valstybė narė gali gauti didesnę naudą iš produkto, jei ji padidina savo bendrą negražintą skolą.

Pagrindinių valstybės obligacijų terminai turėtų būti glaudžiai suderinti su valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijos terminu.

Valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisiją turėtų sudaryti didesnio prioriteto segmentas, atitinkantis 70 % nominaliosios valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijos vertės, ir vienas ar keli subordinuotieji segmentai⁹. Subordinuotųjų segmentų paskirtis – suteikti apsaugą didesnio prioriteto segmentui, kuris yra mažos rizikos priemonė. Tikslus valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijos subordinuotosios dalies padalijimas įvairiuose segmentuose paliekamas emitento nuožiūrai, kuris maksimaliai padidins bendrą kainą, be kita ko, atsižvelgdamas į konkretų įvairių rūšių investuotojų rizikos ir (arba) grąžos poreikį. Didesnio prioriteto segmentas sudaro 70 % visos struktūros, kad būtų užtikrintas šio segmento standartizavimas įvairiose emisijose. Siekiant apriboti mažesnio prioriteto segmento riziką (segmentas, kuriam nuostoliai tenka prieš bet kurį kitą segmentą), jo nominalioji vertė turėtų būti ne mažesnė kaip 2 % visos valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijos neapmokėtos nominaliosios vertės. ESRV darbo grupė atlikusi išsamią analizę įrodė, kad 30 % subordinuotasis segmentas yra pakankamas, kad būtų užtikrinta maža atitinkamo didesnio prioriteto segmento (t. y. 70 %) įsipareigojimų neįvykdymo rizika, taip pat ir pagal nepalankių rinkos sąlygų scenarijus.

4 ir 6 straipsniuose numatytos konkrečios aplinkybės, kurioms esant gali būti keičiama valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijos struktūra (pagrindinio portfelio sudėtis ir didesnio prioriteto segmento dydis) išleidžiant ateities emisijas, ir aprašomos atitinkamos procedūros. Konkrečios valstybės narės valstybės obligacijos gali būti neįtraukiamos į pagrindinį portfelį, jei ir kol valstybės narės valstybės obligacijų išleidimas yra labai ribotas dėl sumažėjusio valstybės skolos poreikio arba pablogėjusios prieigos prie rinkos. Taip pat išskirtiniais atvejais gali būti keičiama segmentavimo struktūra, kai dėl nepalankių rinkos pokyčių smarkiai sutrikdamos valstybės narės ar Sąjungos valstybės skolos rinkos ir reikalingas mažesnis didesnio prioriteto segmentas, kad būtų užtikrinta jo nuolatinė aukšta kokybė ir (arba) maža rizika. EVPRI yra įpareigota stebėti, ar egzistuoja sąlygos, dėl kurių galima keisti pagrindinio portfelio sudėtį arba didesnio prioriteto segmento dydį, ir atitinkamai informuoti Komisiją. Komisija gali nuspręsti, kad tokios sąlygos egzistuoja arba nustojo egzistuoti, priimdama įgyvendinimo aktą. Toks įgyvendinimo aktas gal įsigalioti tik po to, kai valstybių narių atstovai balsuoja Europos vertybinių popierių komitete pagal

⁹ ESRV darbo grupės analizuojamoje versijoje buvo du subordinuotieji segmentai – tarpinio pobūdžio ir mažesnio prioriteto segmentas, atitinkamai sudarantys 20 % ir 10 % nominaliosios valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijos vertės.

nagrinėjimo procedūrą. Po tokio įgyvendinimo akto priėmimo išleisti valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai atspindi pagrindinio portfelio sudėties arba didesnio prioriteto segmento dydžio pokyčius, dėl kurių buvo priimtas įgyvendinimo aktas.

Valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių išleidimas ir valdymas (7 ir 8 straipsniai)

Siekiant užtikrinti, kad investuotojai būtų apsaugoti nuo įstaigos, kuri įsigyja valstybės obligacijas (pirminis pirkėjas, dažniausiai bankas), nemokumo rizikos, valstybės obligacijomis užtikrintus vertybinius popierius turėtų išleisti specialios paskirties subjektas (SPS), kurio paskirtis yra tik valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių išleidimas ir valdymas ir kuris nevykdo jokios kitos rizikingos veiklos, pavyzdžiui, neteikia kreditų.

SPS turėtų būti taikomi griežti turto atskyrimo reikalavimai, siekiant užtikrinti valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijos ir investuotojų turimų valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių pozicijų vientisumą. SPS turi užtikrinti, kad pagrindinės valstybės obligacijų grupės sudėtis būtų fiksuota visą valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių gyvavimo ciklą. Siekiant valdyti ribotus terminų nesutapimus, SPS turėtų būti leista investuoti iš pagrindinio portfelio gautas pajamas tik į pinigus arba į labai likvidžias finansines priemones, kurioms būdinga maža rinkos ir kredito rizika.

Kadangi investuotojai į valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijų segmentus galėtų teikti reikalavimus tik dėl pagrindinio valstybės obligacijų portfelio, bet ne dėl emitento ar pirminio pirkėjo balanso, SPS ir jo pagrindinis portfelis neturėtų būti konsoliduojamas pirminio pirkėjo portfelyje.

Nuorodos „valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai“ naudojimas (9 straipsnis)

Siekiant užtikrinti valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių standartizavimą, pagrindinių valstybės obligacijų reguliavimo tvarka turėtų būti taikoma tik produktams, kurie atitinka reikalavimus, susijusius su pagrindinių valstybės obligacijų sudėtimi ir terminais bei segmentavimu. Pranešimo EVPRI sistema nustatoma siekiant išvengti piktnaudžiavimo. Taigi produktas gali būti laikomas valstybės obligacijomis užtikrintu vertybiniu popieriumi tik tuomet, jei įvykdyti tiek esminiai, tiek pranešimo reikalavimai.

Valstybės obligacijomis užtikrintiems vertybiniams popieriams taikomi pranešimo ir skaidrumo reikalavimai (10–12 straipsniai)

Už atitiktį produkto ir pranešimo reikalavimams atsako SPS. EVPRI patikėta skelbti pranešimus savo interneto svetainėje. Taip bus užtikrinta, kad SPS prisiimtų atsakomybę patvirtinti, kad produktas gali būti laikomas valstybės obligacijomis užtikrintu vertybiniu popieriumi ir kad rinka yra skaidri. Už bet kokią žalą arba nuostolius dėl neteisingų arba klaidinančių pranešimų SPS atsako pagal nacionalinėje teisėje nustatytas sąlygas. Investuotojai turės atlikti išsamų patikrinimą, kuris būtinas investuojant į finansinius produktus, tačiau jie gali tinkamai remtis pranešimu apie valstybės obligacijomis užtikrintus vertybinius popierius ir SPS atskleista informacija apie jų atitiktį specifiniams šiems produktams taikomiems reikalavimams. Valstybės obligacijomis užtikrintiems vertybiniams popieriams ir pagrindinėms valstybės obligacijoms taikomi skaidrumo reikalavimai turėtų leisti investuotojams suprasti, įvertinti ir palyginti valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių sandorius ir nesikliauti vien tik trečiosiomis šalimis, tokiomis kaip kredito reitingų agentūros. Jie turėtų leisti investuotojams elgtis apdairiai ir atlikti išsamų patikrinimą.

Šiuo pasiūlymu užtikrinama, kad investuotojai galėtų naudotis visa svarbia informacija apie valstybės obligacijomis užtikrintus vertybinius popierius. Siekiant palengvinti investuotojų ir SPS procesus, Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai teiktina informacija bus suderinta, o EVPRI parengs valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių vertinimo šabloną. Naudodami standartizuotus šablonus SPS turėtų nemokamai teikti informaciją investuotojams svetainėje, atitinkančioje tam tikrus kriterijus, pvz., duomenų kokybės kontrolės ir veiklos tęstinumo reikalavimus. Be to, prieš valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių perdavimą investuotojai turėtų gauti informaciją apie pajamų paskirstymą ir procedūrą, kurios būtina laikytis, kai nebuvo apmokėtas ar tikėtina, kad nebus apmokėtas, pagrindinis turtas. Kad priežiūros institucijos galėtų būti informuotos ir vykdytų savo užduotis, susijusias su valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijos išleidimu, EVPRI turėtų informuoti atitinkamas kompetentingas institucijas apie kiekvieną gautą pranešimą apie valstybės obligacijomis užtikrintus vertybinius popierius.

Priežiūra ir institucijų tarpusavio bendradarbiavimas (13 ir 14 straipsniai)

Siekiant užtikrinti finansinį stabilumą ir investuotojų pasitikėjimą ir skatinti likvidumą, būtina tinkamai ir veiksmingai prižiūrėti valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių rinkas. Todėl pasiūlyme reikalaujama, kad valstybės narės paskirtų kompetentingas institucijas vadovaudamosi finansinių paslaugų srityje galiojančiais ES teisės aktais. Atitiktis reglamente nustatytiems reikalavimams pirmiausia turėtų užtikrinti investuotojų apsaugą ir prireikus prudencinius aspektus, kurie gali būti susiję su reguliuojamų subjektų vykdomu valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių išleidimu ar turėjimu. Paskirtos priežiūros institucijos turėtų turėti įgaliojimus, kurie joms suteikiami pagal atitinkamus finansinių paslaugų teisės aktus.

Atsižvelgiant į tarpvalstybinį valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių rinkos pobūdį, reikėtų užtikrinti kompetentingų institucijų ir EVPRI bendradarbiavimą: keitimasi informacija, bendradarbiavimą vykdant priežiūros veiklą ir atliekant tyrimus bei sprendimų priėmimo koordinavimą.

Siekdama užtikrinti, kad kompetentingos institucijos nuosekliai aiškintų ir vienodai suprastų valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių reikalavimus, EVPRI turėtų palengvinti kompetentingų institucijų darbo koordinavimą ir įvertinti praktinius klausimus, kurių gali kilti dėl valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių.

Sankcijos ir taisomosios priemonės (15–18 straipsniai)

Siekiant užkirsti kelią piktnaudžiavimui ir išlaikyti pasitikėjimą produktu, turėtų būti numatytos atitinkamos administracinės sankcijos ir taisomosios priemonės tais atvejais, kai produktas, kurį SPS pripažino valstybės obligacijomis užtikrintu vertybiniu popieriumi, neatitinka šio produkto reikalavimų arba kitų pranešimo ar skaidrumo reikalavimų. Labai svarbu, kad produktas, kuris yra pripažintas valstybės obligacijomis užtikrintu vertybiniu popieriumi, faktiškai toks ir būtų, kad būtų užtikrinta investuotojų apsauga. Dėl šios priežasties 15 straipsnyje numatyta speciali procedūra, pagal kurią kompetentinga institucija turi nuspręsti, ar produktas, kuris galimai neatitinka reglamente nustatytų reikalavimų, yra valstybės obligacijomis užtikrintas vertybinis popierius, ar ne. Kai pagal nacionalinę teisę numatytos baudžiamosios sankcijos už tam tikrus pažeidimus, kompetentingoms institucijoms turėtų būti suteikti įgaliojimai perduoti EVPRI ir kitoms kompetentingoms institucijoms atitinkamą informaciją apie baudžiamuosius tyrimus ir bylas, susijusias su pažeidimu. SPS paskirtos sankcijos turėtų būti paviešintos. Be to, valstybės obligacijomis užtikrintas

vertybinis popierius, kuris, kaip nustatyta, neatitinka siūlomame reglamente nustatytų reikalavimų, turėtų būti nedelsiant pašalintas iš EVPRI sudaryto valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių sąrašo.

Makroprudencinė stebėseną (19 straipsnis)

Remiantis analize, atlikta prieš paskelbiant šį pasiūlymą, valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai neturės įtakos kitų finansinių produktų likvidumui rinkoje arba finansiniam stabilumui. Tačiau, kadangi valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai yra naujas produktas, tikslinga, kad ESRV pagal savo įgaliojimus stebėtų rinkos pokyčius.

Pranešimai (20 straipsnis)

Valstybės narės praneša Komisijai ir EVPRI apie įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatas, susijusias su reglamente numatytų priežiūros ir sankcijų taikymo pareigų vykdymu.

Kitų teisės aktų dalinis pakeitimas (21–24 straipsniai)

21–24 straipsniais iš dalies keičiami kiti teisės aktai, visų pirma Kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektais (KIPVPS) derinimo direktyva, Kapitalo reikalavimų reglamentas (KRR), Profesinių pensijų įstaigų (PPI II) direktyva ir Draudimo (Mokumas II) direktyva. Šie pakeitimai reikalingi norint užtikrinti, kad investicijoms į valstybės obligacijomis užtikrintus vertybinius popierius visuose Europos lygmeniu reguliuojamuose finansų sektoriuose būtų taikoma reguliavimo tvarka, lygiavertė jų pagrindiniam turtui, t. y. euro zonos valstybės obligacijoms, taikomai reguliavimo tvarkai.

Visų pirma, KIPVPS turi laikytis diversifikavimo taisyklių, kurios gali užkirsti jiems kelią turėti tam tikrą valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių kiekį. Daliniu KIPVPS direktyvos pakeitimu siekiama užtikrinti, kad valstybėms narėms leidus KIPVPS investuoti iki 100 % į perleidžiamus vertybinius popierius, kuriuos išleidžia arba garantuoja viešoji įstaiga, ši išimtis taip pat būtų taikoma valstybės obligacijomis užtikrintiems vertybiniais popieriams. Šiuo tikslu direktyvoje įterpiamas naujas 54a straipsnis.

Draudimo bendrovių atveju valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai bus vertinami kaip pakeitimas vertybiniais popieriais. Pagal „Mokumo II“ standartinę formulę bet kokiam pakeitimui vertybiniais popieriais taikomi kapitalo reikalavimai, susiję su skirtumo rizika, apskaičiuojant pagrindinio mokumo kapitalo reikalavimą. Todėl valstybės obligacijomis užtikrintiems vertybiniais popieriams būtų taikomi kapitalo reikalavimai, susiję su skirtumo rizika, ir todėl jie atsidurtų nepalankioje padėtyje, palyginti su tiesiogiai turimomis valstybių narių centrinės valdžios obligacijomis, išreikštomis ir finansuojamomis nacionaline valiuta. Todėl iš dalies keičiamas „Mokumo II“ direktyvos 104 straipsnis, įterpiant naują dalį, siekiant užtikrinti, kad apskaičiuojant kapitalo reikalavimus valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai būtų laikomi valstybių narių centrinės valdžios ir centrinių bankų obligacijomis, išreikštomis ir finansuojamomis nacionaline valiuta.

Panašiai Kapitalo reikalavimų reglamentas iš dalies keičiamas siekiant užtikrinti, kad kapitalo reikalavimai ir pozicijų ribos, taikomi valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių turinčioms įstaigoms, būtų tokie patys kaip tie, kurie taikomi tiesiogiai turimoms valstybių narių valstybės obligacijoms. Šis tikslas pasiekiamas į 268 straipsnį (su pakeitimais, padarytais Reglamentu (ES) 2017/2401) įtraukiant naują dalį, kuria išplečiama skaidrumo metodo, taikomo pakeitimo vertybiniais popieriais pozicijoms apskaičiuojant kapitalo

reikalavimus, taikymo sritis, kad jis būtų taikomas visiems valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijų segmentams. Taip užtikrinama, kad visų valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijų segmentų pozicijoms būtų taikoma tokia pati pradžinė tvarka kaip pagrindiniam turtui. Be to, iš dalies pakeičiant 304 straipsnį valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai vertinami taip pat kaip valstybės obligacijos rinkos rizikos kapitalo reikalavimų atžvilgiu. Galiausiai, taip pat iš dalies keičiamas 390 straipsnis siekiant užtikrinti, kad pozicijų ribų atžvilgiu skaidrumo metodas, taikomas pakeitimui vertybiniais popieriais, būtų taikomas ir valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių pozicijoms.

Profesinių pensijų įstaigoms PPII II direktyvoje nustatytos skirtumo rizikos ribos, kurių valstybės narės gali netaikyti savo nuožiūra investicijoms į vyriausybės obligacijas. Be to, valstybės narės gali taikyti kiekybinius pakeitimo vertybiniais popieriais apribojimus. Siekiant užtikrinti tokias pačias sąlygas valstybės obligacijomis užtikrintiems vertybiniais popieriais, PPII II direktyvoje įterpiamas naujas 18a straipsnis.

Prireikus Komisija priims būtinus deleguotųjų aktų, susijusių su pirmiau minėtais teisės aktais, pakeitimus.

Tai ypač taikoma Padengimo likvidžiuoju turtu rodiklio reglamento (Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/61¹⁰) atveju, kurio pakeitimas turėtų užtikrinti, kad valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai būtų laikomi 1 lygio turtu, kurį sudaro reikalavimai valstybės narės centrinei valdžiai arba kurį garantuoja valstybės narės centrinė valdžia, taip pat draudimo pradžiniam reikalavimams (Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2015/35¹¹), siekiant užtikrinti, kad taisyklės, taikomos draudimo bendrovių euro zonos valstybės obligacijų pozicijoms būtų taikomos ir valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių pozicijoms.

Kol deleguotieji aktai (jų atitinkamos nuostatos), kurie pagrįsti šiomis direktyvomis ir reglamentais, nebus pakeisti, šie aktai bus taikomi toliau tokie, kokie yra.

Komisija taip pat priims būtinus prospekto formų ir informacinių priedų pakeitimus (Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2017/1129¹²), kad būtų tinkamai atskleista informacija apie šią naujos rūšies finansinę priemonę, atsižvelgiant į produkto savybes. Visa tai turėtų būti atliekama proporcingai, atsižvelgiant į palyginti paprastą produkto pobūdį ir siekiant išvengti nereikalingos administracinės naštos.

¹⁰ 2014 m. spalio 10 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2015/61, kuriuo dėl kredito įstaigoms taikomo padengimo likvidžiuoju turtu reikalavimo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 (OL L 11 2015 1 17, p. 1).

¹¹ 2014 m. spalio 10 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2015/35, kuriuo papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokymas II) (OL L 12, 2015 1 17, p. 1).

¹² 2017 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1129 dėl prospekto, kuris turi būti skelbiamas, kai vertybiniai popieriai siūlomi viešai arba įtraukiami į prekybos reguliuojamoje rinkoje sąrašą, ir kuriuo panaikinama Direktyva 2003/71/EB (OL L 168, 2017 6 30, p. 12).

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos Centrinio Banko nuomonę¹³,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹⁴,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros,
kadangi:

- (1) valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai gali išspręsti kai kurias problemas, kurias atskleidė ar sukėlė 2007–2008 m. finansų krizė. Konkrečiau, valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai gali padėti bankams ir kitoms finansų įstaigoms geriau diversifikuoti savo valstybės pozicijas, dar labiau susilpninti bankų ir vyriausybės ryšius ir išplėsti eurais išreikšto mažos rizikos turto pasiūlą. Valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai taip pat galėtų padidinti mažose ir mažiau likvidžiose nacionalinėse rinkose išleistų obligacijų patrauklumą tarptautiniams investuotojams, o tai galėtų paskatinti rizikos pasidalijimą privačiame sektoriuje ir rizikos mažinimą bei skatinti veiksmingesnį rizikos paskirstymą tarp finansų subjektų;
- (2) pagal galiojančią teisinę sistemą valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai būtų vertinami kaip pakeitimo vertybiniais popieriais produktai, todėl jiems turėtų būti taikomi papildomi mokesčiai ir nuolaidos, palyginti su mokesčiais ir nuolaidomis, kurie taikomi euro zonos valstybės obligacijoms pagrindiniame portfelyje. Šie papildomi mokesčiai ir nuolaidos trukdytų leisti ir naudoti valstybės obligacijomis užtikrintus vertybinius popierius privačiame sektoriuje, nepaisant to, kad valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai nekelia rizikos, susijusios su pakeitimo vertybiniais popieriais produktais, kurių atžvilgiu tokie mokesčiai ir nuolaidos yra pateisinami. Todėl valstybės obligacijomis užtikrintiems vertybiniais popieriams turėtų būti taikoma reguliavimo sistema, kuria būtų geriau atsižvelgiama į valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių unikalias savybes, kad šis produktas galėtų atsirasti rinkoje. Šiuo tikslu reikia pašalinti reguliavimo kliūtis;

¹³ OL C [...], [...], p. [...].

¹⁴ OL C [...], [...], p. [...].

- (3) sudaryti palankias sąlygas sukurti rinkos principais grindžiamą valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių išleidimo sistemą yra dalis Komisijos pastangų mažinti riziką finansiniam stabilumui ir užbaigti bankų sąjungos kūrimą. Valstybės obligacijomis užtikrintais vertybiniais popieriais galima paremti tolesnį bankų sektoriaus portfelio diversifikavimą, kartu sukuriant naują aukštos kokybės užtikrinimo priemonių šaltinį, ypač tinkantį vykdant tarpvalstybinius finansinius sandorius. Be to, sukūrus valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių sistemą, būtų padidintas turimas tarpvalstybinio investavimo ir rizikos pasidalijimo priemonių asortimentas, kuriuo prisidedama prie Komisijos pastangų įgyvendinant kapitalo rinkų sąjungą stiprinti ir toliau integruoti Europos kapitalo rinkas;
- (4) valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai neapima valstybių narių rizikos ir nuostolių pasidalijimo, nes valstybės narės abipusiai neužtikrins savo atitinkamų įsipareigojimų pagrindiniame valstybės obligacijų portfelyje. Siekiant sukurti valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių išleidimo sistemą taip pat nereikėtų keisti dabartinės valstybės pozicijų reguliavimo tvarkos;
- (5) siekiant bankų sąjungos ir vidaus rinkos geografinio rizikos diversifikavimo tikslų, pagrindinis valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių portfelis turėtų būti sudarytas iš valstybių narių, kurių valiuta yra euro, valstybės obligacijų. Siekiant išvengti valiutos rizikos, turėtų būti leidžiama į valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių pagrindinį portfelį įtraukti tik valstybėse narėse, kurių valiuta yra euro, išleistas eurais išreikštas valstybės obligacijas. Siekiant užtikrinti, kad kiekvienos euro zonos valstybės narės valstybės obligacijos prisidėtų prie valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių išleidimo, atsižvelgiant į kiekvienos valstybės narės dalyvavimą užtikrinant stabilumą visoje euro zonoje, santykinė nacionalinių valstybės obligacijų svertinė vertė valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių pagrindiniame portfelyje turėtų būti labai artima santykinei atitinkamų valstybių narių nacionalinių centrinių bankų turimai Europos Centrinio Banko kapitalo pasirašytos dalies svertinei vertei;
- (6) siekiant užtikrinti aukštos kokybės mažos rizikos turtą ir kartu atsižvelgti į skirtingus investuotojų norimos prisiimti rizikos lygius, valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisiją turėtų sudaryti didesnio prioriteto segmentas ir vienas ar keli subordinuotieji segmentai. Didesnio prioriteto segmentas, atitinkantis septyniasdešimt procentų valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijos nominaliosios vertės, turėtų užtikrinti, kad valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijos tikėtinų nuostolių lygis atitiktų saugiausių euro zonos valstybės obligacijų tikėtinų nuostolių lygį, atsižvelgiant į valstybės obligacijų pagrindiniame valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių portfelyje riziką ir koreliaciją. Subordinuotieji segmentai turėtų apsaugoti didesnio prioriteto segmentą. Segmentų pirmaeiliskumas turėtų lemti tvarką, pagal kurią pagrindinio valstybės obligacijų portfelio nuostolius turėtų padengti investuotojai. Siekiant apriboti mažesnio prioriteto segmento riziką (segmentas, kuriam nuostoliai tenka prieš bet kurią kitą segmentą), mažesnio prioriteto segmento nominalioji vertė turėtų būti ne mažesnė kaip 2 % visos neapmokėtos valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijos nominaliosios vertės;
- (7) siekiant užtikrinti valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijos vientisumą ir kuo labiau apriboti riziką, susijusią su pagrindinio valstybės obligacijų portfelio turėjimu ir valdymu, pagrindinių valstybės obligacijų terminai turėtų būti glaudžiai suderinti su valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių terminais,

o pagrindinio valstybės obligacijų portfelio sudėtis turėtų būti fiksuota visą valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių gyvavimo ciklą;

- (8) standartizuota valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių pagrindinio portfelio sudėtis gali sudaryti sunkumų arba trukdyti išleisti valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisiją, kai rinkoje nėra vienos ar kelių valstybių narių valstybės obligacijų. Dėl šios priežasties konkrečios valstybės narės valstybės obligacijos gali būti neįtraukiamos į būsimas valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijas, jei ir kol tos valstybės narės valstybės obligacijų išleidimas yra labai ribotas dėl sumažėjusio valstybės skolos poreikio arba pablogėjusios prielaidos prie rinkos;
- (9) siekiant užtikrinti, kad valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai būtų pakankamai vienodi, tam tikros valstybės narės valstybės obligacijų neįtraukti į pagrindinį valstybės obligacijų portfelį ir vėl jas įtraukti turėtų būti leidžiama tik Komisijai priėmus sprendimą, užtikrinant, kad tuo pačiu metu išleidžiamų visų valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių pagrindinis valstybės obligacijų portfelis būtų toks pat;
- (10) kiekvienos valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijos didesnio prioriteto segmento fiksuotas dydis gali būti sumažintas būsimoms valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijoms, kai dėl nepalankių rinkos pokyčių, kurie labai sutrikdo valstybės skolos vertybinių popierių rinkos veikimą valstybėje narėje ar Sąjungoje, reikalingas mažesnis dydis, siekiant užtikrinti nuolat aukštą didesnio prioriteto segmento kredito kokybę ir mažą riziką. Pasibaigus tokiems nepalankiems rinkos pokyčiams, būsimų valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijų didesnio prioriteto segmento dydis turėtų būti gražintas iki pradinės vertės – septyniasdešimties procentų. Siekiant užtikrinti valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių standartizavimą, didesnio prioriteto segmento keitimai turėtų būti leidžiami tik Komisijai priėmus sprendimą, užtikrinant, kad visi tuo pat metu išleisti valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijų didesnio prioriteto segmentai būtų vienodo dydžio;
- (11) investuotojai turėtų būti apsaugoti nuo įstaigos, kuri įsigyja valstybės obligacijas („pirminis pirkėjas“), nemokumo rizikos, siekiant surinkti valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių pagrindinį portfelį. Dėl šios priežasties valstybės obligacijomis užtikrintus vertybinius popierius gali išleisti tik specialiosios paskirties subjektai (SPS), kurie yra išskirtinai įsteigti valstybės obligacijomis užtikrintiems vertybiniais popieriams leisti ir valdyti ir kurie nevykdo jokios kitos veiklos, pavyzdžiui, neteikia kreditų. Dėl tos pačios priežasties SPS turėtų būti taikomi griežti turto atskyrimo reikalavimai;
- (12) siekiant valdyti ribotus terminų nesutapimus laikotarpiu nuo tada, kai gaunamos pajamos iš pagrindinio portfelio skolos tvarkymo, iki mokėjimo datų valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių investuotojams, SPS turėtų būti leista investuoti iš valstybės obligacijų pagrindinio portfelio skolos tvarkymo gautas pajamas tik į pinigus arba į labai likvidžias finansines priemones, kurioms būdinga maža rinkos ir kredito rizika;
- (13) tik produktams, kurie atitinka reikalavimus, susijusius su pagrindinio portfelio sudėtimi ir terminu, taip pat didesnio prioriteto ir subordinuotųjų segmentų dydžiu, kaip numatyta šiame reglamente, turėtų būti taikoma ta pati reguliavimo tvarka kaip ir valstybės pozicijoms kapitalo reikalavimų, koncentracijos ribų ir likvidumo požįriui;

- (14) SPS savikontrolės sistema turėtų užtikrinti, kad valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisija atitiktų šio reglamento reikalavimus. Todėl EVPRI turėtų sudaryti išleistų valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių sąrašą, kad investuotojai galėtų patikrinti, ar produktas, kuris yra siūlomas parduoti kaip valstybės obligacijomis užtikrintas vertybinis popierius, iš tikrųjų yra valstybės obligacijomis užtikrintas vertybinis popierius. Dėl tos pačios priežasties EVPRI šiame sąrašė turėtų nurodyti, ar valstybės obligacijomis užtikrintiems vertybiniam popieriams buvo taikomos kokios nors sankcijos, ir pašalinti iš sąrašo produktus, kurie pažeidžia šį reglamentą;
- (15) investuotojai turėtų turėti galimybę remtis SPS pranešimais EVPRI apie valstybės obligacijomis užtikrintus vertybinius popierius ir SPS teikiama informacija. Informacija apie valstybės obligacijomis užtikrintus vertybinius popierius ir valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių pagrindinio portfelio valstybės obligacijas turėtų suteikti investuotojams galimybę suprasti, įvertinti ir palyginti valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių sandorius, o ne pasikliauti tik trečiosiomis šalimis, įskaitant kredito reitingų agentūras. Tokia galimybė turėtų leisti investuotojams elgtis apdairiai ir veiksmingai atlikti išsamų patikrinimą. Todėl informacija apie valstybės obligacijomis užtikrintus vertybinius popierius turėtų būti laisvai prieinama investuotojams, naudojant standartinius šablonus, svetainėje, kurioje užtikrinamas nuolatinis prieinamumas;
- (16) siekiant užkirsti kelią piktnaudžiavimui ir užtikrinti, kad būtų išlaikytas pasitikėjimas valstybės obligacijomis užtikrintais vertybiniais popieriais, valstybės narės turėtų numatyti atitinkamas administracines sankcijas ir taisomąsias priemones, taikomas dėl neatsargių ar tyčinių valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių pranešimų arba produktų reikalavimų pažeidimų;
- (17) įvairiuose finansų sektoriuose investuotojai turėtų galėti investuoti į valstybės obligacijomis užtikrintus vertybinius popierius tokiomis pačiomis sąlygomis, kokiomis jie investuoja į pagrindines euro zonos valstybės obligacijas. Todėl būtina iš dalies pakeisti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/65/EB¹⁵, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 575/2013¹⁶, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/138/EB¹⁷ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/2341¹⁸ siekiant užtikrinti, kad valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių atžvilgiu būtų taikoma ta pati reguliavimo tvarka kaip jų pagrindinio turto atžvilgiu įvairiuose reguliuojamuose finansų sektoriuose;
- (18) siekiant užtikrinti finansinį stabilumą ir investuotojų pasitikėjimą ir skatinti likvidumą, būtina tinkamai ir veiksmingai prižiūrėti valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių rinkas. Todėl kompetentingos institucijos turi būti informuotos apie išleistus valstybės obligacijomis užtikrintus vertybinius popierius ir gauti iš SPS visą reikiamą informaciją, kad galėtų vykdyti savo priežiūros užduotis. Atitikties šiam reglamentui

¹⁵ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/65/EB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektais (KIPVPS), derinimo (OL L 302, 2009 11 17, p. 32).

¹⁶ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (KRR) (OL L 176, 2013 6 27, p. 1).

¹⁷ 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II) (OL L 335, 2009 12 17, p. 1).

¹⁸ 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2341 dėl profesinių pensijų įstaigų (PPI) veiklos ir priežiūros, (OL L 354, 2016 12 23, p. 37).

priežiūra pirmiausia turėtų būti atliekama siekiant užtikrinti investuotojų apsaugą ir prireikus apimti aspektus, kurie gali būti susiję su reguliuojamų finansų subjektų vykdomu valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių išleidimu ar turėjimu;

- (19) kompetentingos institucijos turėtų atidžiai koordinuoti savo priežiūros veiklą ir užtikrinti, kad jų sprendimai būtų nuoseklūs. Jeigu šio reglamento pažeidimas yra susijęs su įpareigojimų, reikalingų, kad produktas būtų laikomas valstybės obligacijomis užtikrintu vertybiniu popieriumi, įvykdymu, tą pažeidimą nustačiusi kompetentinga institucija turėtų informuoti EVPRI ir kitų susijusių valstybių narių kompetentingas institucijas. Jei kompetentingos institucijos nesutaria, EVPRI turėtų vykdyti savo privalomus tarpininkavimo įgaliojimus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1095/2010 19 straipsnį¹⁹;
- (20) atsižvelgiant į tai, kad valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai yra nauji produktai, Europos sisteminės rizikos valdyba (ESRV) ir nacionalinės kompetentingos ir paskirtosios institucijos, atsakingos už makroprudencines priemones, gali prižiūrėti valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių rinką;
- (21) kaip įstaigai, turinčiai labai specializuotą patirtį vertybinių popierių rinkose, EVPRI tikslinga patikėti parengti techninių reguliavimo standartų projektus, susijusius su investicijų, kurias SPS gali įgyvendinti naudodamas iš valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių pagrindinio portfelio pagrindinės sumos ar palūkanų mokėjimų gaunamas pajamas, rūšimis, informacija, kurią SPS turi pateikti EVPRI pranešdamas apie valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijų išleidimą, informacija, kuri turi būti pateikta prieš perduodant valstybės obligacijomis užtikrintus vertybinius popierius, ir kompetentingų institucijų tarpusavio bendradarbiavimo ir keitimosi informacija įpareigojimais. Komisija turėtų būti įgaliota priimti tuos standartus pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 290 straipsnį ir Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius;
- (22) Komisija taip pat turėtų būti įgaliota priimti techninius įgyvendinimo standartus įgyvendinimo aktais pagal SESV 291 straipsnį ir Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 15 straipsnį, susijusius su SPS taikomu reikalavimu pranešti apie išleidžiamą valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisiją prieš ją išleidžiant;
- (23) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai nuspręsti, ar valstybės narės valstybės obligacijos turėtų būti pašalintos iš valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių pagrindinio portfelio arba įtrauktos į pagrindinį portfelį ir ar turėtų būti pakeistas būsimų valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijų didesnio prioriteto segmento dydis. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011²⁰;
- (24) kadangi valstybės narės negali deramai pasiekti šio reglamento tikslo – sukurti valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių sistemą, nes valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių rinkos atsiradimas priklauso nuo kliūčių, kylančių taikant Sąjungos teisės aktus, pašalinimo, ir kadangi visų institucinių

¹⁹ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija) ir iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB bei panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/77/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 84).

²⁰ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

investuotojų ir subjektų, dalyvaujančių valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių veikloje, lygios galimybės vidaus rinkoje gali būti pasiektos tik Sąjungos lygmeniu, Sąjunga gali patvirtinti priemones pagal Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatytą subsidarumo principą. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 skyrius

Dalykas, taikymo sritis ir apibrėžtys

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatoma bendroji valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių išleidimo sistema.

2 straipsnis

Taikymo sritis

Šis reglamentas taikomas pirminiams pirkėjams, specialiosios paskirties subjektams, investuotojams ir bet kuriems kitiems subjektams, susijusiems su valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių išleidimu ar turėjimu.

3 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- (1) kompetentinga institucija – valdžios institucija arba įstaiga, oficialiai pripažinta pagal nacionalinę teisę ir įgaliota pagal nacionalinės arba Sąjungos teisės aktus vykdyti šiame reglamente nustatytas užduotis;
- (2) valstybės obligacija – valstybės narės centrinės valdžios išleista skolos priemonė, kuri yra išreikšta ir finansuojama tos valstybės narės nacionaline valiuta ir kurios pradinis terminas yra vieni metai ar daugiau;
- (3) valstybės obligacijomis užtikrintas vertybinis popierius – eurais išreikšta finansinė priemonė, kurios kredito rizika yra susijusi su valstybės obligacijų portfelio pozicijomis ir kuri atitinka šį reglamentą;
- (4) specialiosios paskirties subjektas (SPS) – juridinis asmuo, išskyrus pirminį pirkėją, kuris išleidžia valstybės obligacijomis užtikrintus vertybinius popierius ir vykdo su pagrindiniu valstybės obligacijų portfeliu susijusią veiklą pagal šio reglamento 7 ir 8 straipsnius;

- (5) pirminis pirkėjas – juridinis asmuo, kuris savo sąskaita perka valstybės obligacijas ir vėliau jas perleidžia specialiosios paskirties subjektui valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių išleidimo tikslu;
- (6) investuotojas – fizinis arba juridinis asmuo, kuris turi valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių;
- (7) segmentas – sutartyje nustatytas kredito rizikos segmentas, kuris yra susijęs su valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių pagrindiniu valstybės obligacijų portfeliu ir kuriam, palyginti su tos pačios sumos pozicija kitame tos kredito rizikos segmente, tenka didesnių arba mažesnių kredito nuostolių rizika;
- (8) didesnio prioriteto segmentas – valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijos segmentas, kuriam priskiriami nuostoliai po visų tos valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijos subordinuotųjų segmentų;
- (9) subordinuotasis segmentas – bet kuris valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijos segmentas, kuriam priskiriami nuostoliai prieš didesnio prioriteto segmentą;
- (10) mažesnio prioriteto segmentas – bet kuris valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijos segmentas, kuriam priskiriami nuostoliai prieš bet kurį kitą segmentą.

2 skyrius

Valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių sudėtis, terminas ir struktūra

4 straipsnis

Pagrindinio portfelio sudėtis

1. Valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių pagrindinį portfelį sudaro tik:
 - (a) valstybių narių, kurių valiuta yra euro, valstybės obligacijos;
 - (b) tų valstybės obligacijų išpirkimo pajamos.
2. Kiekvienos valstybės narės valstybės obligacijų svertinė vertė valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių pagrindiniame portfelyje (bazinė svertinė vertė) yra lygi santykinei tos valstybės narės įnašo į Europos Centrinį Banką (ECB) svertinei vertei pagal ECB apmokėto kapitalo, kurį pasirašo valstybių narių nacionaliniai centriniai bankai, kapitalo pasirašymo raktą, kaip nustatyta Protokolo dėl Europos centrinių bankų sistemos ir Europos Centrinio Banko statuto, pridėto prie Europos Sąjungos sutarties ir prie Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo, 29 straipsnyje.

Tačiau SPS gali nukrypti nuo kiekvienos valstybės narės valstybės obligacijų nominaliosios vertės, nustatytos taikant bazinę svertinę vertę, ne daugiau kaip penkais procentais.
3. Valstybės narės valstybės obligacijos neįtraukiamos į valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių pagrindinį portfelį, jeigu Komisija priėmė įgyvendinimo aktą, kuriuo nustatoma, kad egzistuoja viena iš šių situacijų:
 - (a) per praėjusius dvylika mėnesių (ataskaitinis laikotarpis) valstybė narė išleido mažiau nei pusę valstybės obligacijų sumos, kuri gaunama jos santykinę svertinę vertę, nustatytą pagal 1 dalį, padauginus iš agreguotos valstybės

obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių, išleistų per dvylika mėnesių iki ataskaitinio laikotarpio, sumos;

- (b) per praėjusius dvylika mėnesių valstybė narė finansavo bent pusę savo metinių finansavimo poreikių naudodama oficialią finansinę paramą, skirtą makroekonominio koregavimo programai įgyvendinti, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 472/2013²¹ 7 straipsnyje.

Kai taikoma pirma pastraipa, SPS nustato likusių valstybių narių valstybės obligacijų bazines svertines vertes, neįtraukdami pirmoje pastraipoje nurodytos valstybės narės valstybės obligacijų ir taikydami 1 dalies apskaičiavimo metodą.

4. EVPRI stebi ir įvertina, ar 3 dalies a arba b punkte minima situacija egzistuoja arba nustojo egzistuoti, ir apie tai praneša Komisijai.
5. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktą, kuriuo nustatoma, kad 3 dalies a arba b punkte minima situacija egzistuoja arba nustojo egzistuoti. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 26 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

5 straipsnis

Pagrindinio turto terminas

1. Valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių segmentų, kurie priklauso tai pačiai emisijai, pradinis terminas yra tas pats. Tas terminas yra lygus valstybės obligacijos, kurios likutinis terminas yra ilgiausias pagrindiniame portfelyje, likutiniam terminui arba ne daugiau kaip viena diena už jį ilgesnis.
2. Bet kurios valstybės obligacijos, esančios valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių pagrindiniame portfelyje, likutinis terminas negali būti daugiau kaip šešiais mėnesiais trumpesnis už valstybės obligacijos, kurios likutinis terminas yra ilgiausias tame portfelyje, likutinį terminą.

6 straipsnis

Segmentų struktūra, mokėjimai ir nuostoliai

1. Valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisiją sudaro vienas didesnio prioriteto segmentas ir vienas ar keli subordinuotieji segmentai. Neapmokėta didesnio prioriteto segmento nominalioji vertė yra septyniasdešimt procentų visos valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijos neapmokėtos nominaliosios vertės. Subordinuotųjų segmentų skaičių ir neapmokėtas nominaliąsias vertes nustato SPS, atsižvelgdamas į tai, kad mažesnio prioriteto segmento nominalioji vertė yra ne mažesnė nei du procentai visos valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijos neapmokėtos nominaliosios vertės.
2. Jeigu neigiami pokyčiai smarkiai sutrikdo valstybės skolos vertybinių popierių rinkų veikimą valstybėje narėje arba Sąjungoje ir tą sutrikdymą Komisija patvirtino pagal 4 dalį, SPS mažina neapmokėtą bet kurios valstybės obligacijomis užtikrintų

²¹ 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 472/2013 dėl euro zonos valstybių narių, kurios turi didelių finansinio stabilumo sunkumų arba kurioms tokie sunkumai gresia, ekonominės ir biudžeto priežiūros griežtinimo (OL L 140, 2013 5 27, p. 1).

vertybinių popierių emisijos, išleistos po tokio patvirtinimo, didesnio prioriteto segmento neapmokėtą nominaliąją vertę iki šešiasdešimties procentų.

Jei Komisija, remdamasi 4 dalimi, patvirtino, kad šis sutrikdymas nustojo egzistuoti, 1 dalis bus taikoma visoms valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijoms, išleistoms po to patvirtinimo.

3. EVPRI stebi ir įvertina, ar 2 dalyje minima situacija egzistuoja arba nustojo egzistuoti, ir apie tai praneša Komisijai.
4. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktą, kuriuo nustatoma, kad 2 dalyje minimas sutrikdymas egzistuoja arba nustojo egzistuoti. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 26 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
5. Mokėjimai pagal valstybės obligacijomis užtikrintus vertybinius popierius priklauso nuo valstybės obligacijų pagrindinio portfelio mokėjimų.
6. Nuostolių paskirstymas ir mokėjimų tvarka nustatomi pagal valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijos segmentą ir yra fiksuoti visą valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijos gyvavimo ciklą.

Nuostoliai pripažįstami ir priskiriami, kai jie patiriami.

7 straipsnis

Valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių išleidimas ir SPS įsipareigojimai

1. SPS atitinka visus šiuos reikalavimus:
 - (a) jie yra įsisteigę Sąjungoje;
 - (b) jų veikla apsiriboja valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijų išleidimu ir tvarkymu bei pagrindinio tų valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijų portfelio valdymu pagal 4, 5, 6 ir 8 straipsnius;
 - (c) tik SPS yra atsakingas už b punkte nurodytų paslaugų teikimą ir veiklą.
2. SPS priklauso visas valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijos pagrindinis portfelis.

Valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijos pagrindinis portfelis atitinka susitarimą dėl finansinio įkaito, kaip prievolės įvykdymo užtikrinimo, apibrėžtą Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/47/EB²² 2 straipsnio c punkte, kuriuo užtikrinami SPS finansiniai įsipareigojimai tos valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijos investuotojams.

Konkrečios valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijos valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių turėjimas nesuteikia jokių teisių į to SPS, kuris išleidžia valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisiją, turtą ar galimybės dėl jo teikti reikalavimus, kurie viršija pagrindinį tos emisijos portfelį ir pajamas, gautas turint tuos valstybės obligacijomis užtikrintus vertybinius popierius.

Joks pagrindinio valstybės obligacijų portfelio vertės arba pajamų iš jo sumažėjimas nesuteikia teisės investuotojams teikti reikalavimo.

²² 2002 m. birželio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/47/EB dėl susitarimų dėl finansinio įkaito (OL L 168, 2002 6 27, p. 43).

3. SPS tvarko įrašus ir apskaitą, kad:
 - (a) atskirtų savo turtą ir finansinius išteklius nuo valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijos pagrindinio portfelio ir susijusių pajamų;
 - (b) atskirtų skirtingų valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijų pagrindinius portfelius ir pajamas;
 - (c) atskirtų skirtingų investuotojų ar tarpininkų turimas pozicijas;
 - (d) tikrintų, ar bet kuriuo momentu vienos emisijos valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių skaičius yra lygus valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių, kuriuos turi visi tos emisijos investuotojai ar tarpininkai, sumai;
 - (e) tikrintų, ar vienos emisijos valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių neapmokėta nominalioji vertė yra lygi tos emisijos valstybės obligacijų pagrindinio portfelio neapmokėtai nominaliajai vertei.
4. SPS saugo valstybės obligacijas, nurodytas 4 straipsnio 1 dalies a punkte, kaip leidžiama pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/65/ES²³ I priedo B skirsnio 1 punktą ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 909/2014²⁴ priedo A skirsnio 2 punktą, tik centriniuose bankuose, centriniuose vertybinių popierių depozitoriumuose, veiklos leidimą turinčiose kredito įstaigose arba veiklos leidimą turinčiose investicinėse įmonėse.

8 straipsnis

Investavimo politika

1. SPS investuoja pagrindines sumas arba palūkanas, gaunamas iš 4 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytų valstybės obligacijų, kurių terminas sueina prieš sumokant valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių pagrindinę sumą arba palūkanas, tik į pinigus arba į labai likvidžias finansines priemones, kurios yra išreikštos eurais ir kurių rinkos ir kredito rizika yra maža. Tokios investicijos gali būti likviduojamos per vieną dieną su minimaliu neigiamu poveikiu kainai.

SPS saugo pirmoje pastraipoje nurodytas sumas, kaip leidžiama pagal Direktyvos 2014/65/ES I priedo B skirsnio 1 punktą ir Reglamento (ES) Nr. 909/2014 priedo A skirsnio 2 punktą, tik centriniuose bankuose, centriniuose vertybinių popierių depozitoriumuose, veiklos leidimą turinčiose kredito įstaigose arba veiklos leidimą turinčiose investicinėse įmonėse.
2. SPS nepakeičia valstybės obligacijomis užtikrinto vertybinio popieriaus pagrindinio portfelio iki to valstybės obligacijomis užtikrinto vertybinio popieriaus termino.
3. EVPRI parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriais patikslinamos finansinės priemonės, kurios gali būti laikomos labai likvidžiomis ir kurių rinkos ir kredito rizika yra minimali, kaip nurodyta 1 dalyje. EVPRI tuos techninių

²³ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES (OL L 173, 2014 6 12, p. 349).

²⁴ 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 909/2014 dėl atsiskaitymo už vertybinius popierius gerinimo Europos Sąjungoje ir centrinių vertybinių popierių depozitoriumų, kuriuo iš dalies keičiamos direktyvos 98/26/EB ir 2014/65/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 236/2012 (OL L 257, 2014 8 28, p. 1).

reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai iki [6 mėnesiai po šio reglamento įsigaliojimo dienos].

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsniuose nustatyta tvarka.

3 skyrius

Nuorodos „valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai“ naudojimas ir pranešimo, skaidrumo ir informacijos reikalavimai

9 straipsnis

Nuorodos „valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai“ naudojimas

Nuoroda „valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai“ gali būti naudojama tik finansiniams produktams, atitinkantiems abi šias sąlygas, apibrėžti:

- (a) finansinis produktas nuolat atitinka 4, 5 ir 6 straipsnius;
- (b) EVPRI buvo pranešta apie tą finansinį produktą pagal 10 straipsnio 1 dalį ir finansinis produktas buvo įtrauktas į sąrašą, nurodytą 10 straipsnio 2 dalyje.

10 straipsnis

Pranešimo apie valstybės obligacijomis užtikrintus vertybinius popierius reikalavimai

1. SPS, naudodamas šio straipsnio 5 dalyje nurodytą šabloną, likus bent savaitei iki valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių išleidimo praneša EVPRI, kad valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisija atitinka 4, 5 ir 6 straipsnių reikalavimus. EVPRI nepagrįstai nedelsdama informuoja apie tai SPS kompetentingą instituciją.
2. EVPRI savo oficialioje interneto svetainėje saugo visų valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijų, apie kurias pranešė SPS, sąrašą. EVPRI iš karto atnaujina tą sąrašą ir pašalina bet kokią valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisiją, kuri pagal 15 straipsnį kompetentingų institucijų sprendimu nebelaikoma valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisija.
3. Kompetentinga institucija, kuri pritaikė taisomąsias priemones arba administracines sankcijas, kaip nurodyta 15 straipsnyje, nedelsdama apie tai praneša EVPRI. EVPRI nedelsdama nurodo šio straipsnio 2 dalyje nurodytame sąrašė, kad kompetentinga institucija dėl atitinkamos valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijos nustatė administracines sankcijas, kurios yra neskundžiamos.
4. EVPRI parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriais patikslinama 1 dalyje nurodyta informacija.

EVPRI tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai iki [6 mėnesiai po šio reglamento įsigaliojimo dienos].

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti šioje dalyje nurodytus techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius.

5. EVPRI parengia techninių įgyvendinimo standartų projektus, kuriais nustatomas 1 dalyje nurodytos informacijos teikimo šablonas.

EVPRI tuos techninių įgyvendinimo standartų projektus pateikia Komisijai iki [6 mėnesiai po šio reglamento įsigaliojimo dienos].

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti šioje dalyje nurodytus techninius įgyvendinimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 15 straipsnį.

11 straipsnis

Skaidrumo reikalavimai

1. SPS nepagrįstai nedelsdamas pateikia šią informaciją investuotojams ir kompetentingoms institucijoms:
 - (a) informaciją apie pagrindinį portfelį, kuri yra būtina vertinant, ar finansinis produktas atitinka 4, 5 ir 6 straipsnius;
 - (b) išsamų valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijos segmentų mokėjimų prioriteto aprašymą;
 - (c) jei atitinkamais atvejais, nurodytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 2017/1129²⁵ 1 straipsnio 4 dalyje, 1 straipsnio 5 dalyje ar 3 straipsnio 2 dalyje, prospektas neparengtas, valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių pagrindinių ypatybių apžvalgą, įskaitant, kai taikoma, išsamią informaciją apie pozicijos charakteristikas, pinigų srautus ir nuostolių srautą;
 - (d) 10 straipsnio 1 dalyje nurodytą pranešimą.Šios dalies a punkte nurodyta informacija pateikiama ne vėliau kaip per vieną mėnesį po valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių palūkanų mokėjimo termino.
2. SPS pateikia 1 dalyje nurodytą informaciją interneto svetainėje:
 - (a) kuri turi gerai veikiančią duomenų kokybės kontrolės sistemą;
 - (b) kuriai taikomi atitinkami valdymo standartai ir kuri yra prižiūrima ir eksploatuojama laikantis organizacinės struktūros, kuria užtikrinamas interneto svetainės tęstinumas ir tinkamas veikimas;
 - (c) kuriai taikomos sistemos, kontrolės priemonės ir procedūros, kuriomis nustatomi visi susiję operacinės rizikos šaltiniai;
 - (d) kuri turi sistemas, kuriomis užtikrinama gautos informacijos apsauga ir vientisumas bei neatidėliotinas tos informacijos užregistravimas;

²⁵ 2017 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1129 dėl prospekto, kuris turi būti skelbiamas, kai vertybiniai popieriai siūlomi viešai arba įtraukiami į prekybos reguliuojamoje rinkoje sąrašą, ir kuriuo panaikinama Direktyva 2003/71/EB (OL L 168, 2017 6 30, p. 12).

- (e) kuria sudaroma galimybė saugoti informaciją bent penkerius metus nuo kiekvienos valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijos termino datos.

SPS nurodo 1 dalyje nurodytą informaciją ir vietą, kurioje informacija yra prieinama, investuotojams pateiktuose valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių dokumentuose.

12 straipsnis

Informacijos reikalavimai

1. Prieš perduodamas valstybės obligacijomis užtikrintus vertybinius popierius, perdavėjas gavėjui pateikia visą šią informaciją:
 - (a) procedūrą, pagal kurią paskirstomos pajamos iš pagrindinio valstybės obligacijų portfelio į skirtingus valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijos segmentus, kurios taip pat būtina laikytis, kai nebuvo apmokėtas ar tikėtina, kad nebus apmokėtas, pagrindinis turtas;
 - (b) kaip paskiriamos balsavimo teisės investuotojams pagal mainų pasiūlymą, kai nebuvo apmokėtos ar tikėtina, kad nebus apmokėtos, bet kokios pagrindinio portfelio valstybės obligacijos, ir kaip bet kokie skolos negražinimo nuostoliai paskirstomi skirtingiems valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijos segmentams.
2. EVPRI parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriais patikslinama 1 dalyje nurodyta informacija.

EVPRI tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai iki [6 mėnesiai po šio reglamento įsigaliojimo dienos].

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsniuose nustatyta tvarka.

4 skyrius

Produkto priežiūra

13 straipsnis

Priežiūra

1. Valstybės narės paskiria vieną ar kelias kompetentingas institucijas, kurios prižiūri SPS atitiktį šiam reglamentui. Valstybės narės informuoja Komisiją ir EVPRI apie tas kompetentingas institucijas ir, jei reikia, apie tai, kaip paskirstytos jų funkcijos ir pareigos.

Valstybės narės, kurioje įsteigtas SPS, kompetentinga institucija prižiūri, kaip laikomasi šiame reglamente nustatytų reikalavimų.

2. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos institucijos turėtų priežiūros, tyrimo ir sankcijų taikymo įgaliojimus, kad galėtų vykdyti savo pareigas pagal šį reglamentą.
Jos turi teisę bent jau:
 - (a) prašyti prieigos prie bet kokia forma saugomų bet kokių dokumentų, susijusių su valstybės obligacijomis užtikrintais vertybiniais popieriais, ir gauti ar daryti jų kopijas;
 - (b) reikalauti, kad SPS nedelsdamas pateiktų informaciją;
 - (c) reikalauti informacijos iš bet kurio asmens, susijusio su SPS veikla;
 - (d) atlikti patikras vietoje iš anksto pranešus arba nepranešus;
 - (e) imtis reikiamų priemonių, kad SPS toliau laikytųsi šio reglamento nuostatų;
 - (f) nurodyti, kad SPS atitiktų šį reglamentą ir nebekartotų veiksmų, kurie pažeidžia šį reglamentą.
3. EVPRI savo interneto svetainėje skelbia ir nuolat atnaujina kompetentingų institucijų sąrašą.

14 straipsnis

Kompetentingų institucijų ir EVPRI bendradarbiavimas

1. Kompetentingos institucijos ir EVPRI glaudžiai bendradarbiauja ir keičiasi informacija, kad galėtų atlikti savo pareigas. Visų pirma jos glaudžiai koordinuoja savo atliekamą priežiūros veiklą, kad būtų nustatyti ir ištaisyti šio reglamento pažeidimai, plėtojama ir skatinama geriausia praktika, palengvinamas bendradarbiavimas, padedama užtikrinti nuoseklų aiškinimą ir teikiami kelias jurisdikcijas apimantys vertinimai nesutarimų atveju.
Siekiant sudaryti kompetentingoms institucijoms geresnes sąlygas naudotis įgaliojimais ir užtikrinti nuoseklų šiame reglamente nustatytų įpareigojimų taikymą ir vykdymą, EVPRI veikia pagal Reglamente (ES) Nr. 1095/2010 nustatytus įgaliojimus.
2. Kompetentinga institucija, turinti aiškių ir pagrįstų įrodymų, kad SPS pažeidžia šį reglamentą, nedelsdama išsamiai informuoja valstybės narės, kurioje įsteigtas SPS, kompetentingą instituciją. Valstybės narės, kurioje įsteigtas SPS, kompetentinga institucija imasi atitinkamų priemonių, įskaitant 15 straipsnyje nurodytą sprendimą.
3. Jeigu SPS toliau savo veiksmais akivaizdžiai pažeidžia šį reglamentą, nepaisydamas priemonių, kurių imasi valstybės narės, kurioje jis įsteigtas, kompetentinga institucija, arba dėl to, kad ta kompetentinga institucija per pagrįstą laikotarpį nesiėmė priemonių, kompetentinga institucija, kuri nustatė šio reglamento pažeidimą, informavusi valstybės narės, kurioje įsteigtas SPS, kompetentingą instituciją ir EVPRI, gali imtis visų reikiamų priemonių, kad apsaugotų investuotojus, įskaitant draudimą SPS toliau vykdyti bet kokią prekybą valstybės obligacijomis užtikrintais vertybiniais popieriais jos teritorijoje ir 15 straipsnyje nurodytą sprendimą.

15 straipsnis

Netinkamas valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių nuorodos naudojimas

1. Jei yra pagrindo manyti, kad SPS, pažeisdamas 9 straipsnį, naudojo valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių nuorodą siekdamas parduoti produktą, kuris neatitinka tame straipsnyje nustatytų reikalavimų, valstybės narės, kurioje įsteigtas SPS, kompetentinga institucija laikosi 2 dalyje numatytos procedūros.
2. Per 15 dienų po to, kai sužino apie galimą 1 dalyje nurodytą pažeidimą, valstybės narės, kurioje įsteigtas SPS, įtariamą padaręs pažeidimą, kompetentinga institucija nusprendžia, ar buvo pažeistas 9 straipsnis, ir apie tai praneša EVPRI ir kitoms atitinkamoms kompetentingoms institucijoms, įskaitant investuotojų kompetentingas institucijas, kai jos žinomos. Kompetentinga institucija, kuri nesutinka su priimtu sprendimu, nepagrįstai nedelsdama praneša visoms kitoms atitinkamoms kompetentingoms institucijoms apie savo prieštaravimą. Jei tas nesutarimas neišsprendžiamas per tris mėnesius nuo tos dienos, kurią apie jį buvo pranešta visoms atitinkamoms kompetentingoms institucijoms, klausimas perduodamas svarstyti EVPRI pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 19 straipsnį ir, jei taikytina, 20 straipsnį. Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 19 straipsnio 2 dalyje nurodytas taikinimo laikotarpis yra vienas mėnuo.

Jeigu atitinkamos kompetentingos institucijos nepasiekia susitarimo per pirmoje pastraipoje nustatytą taikinimo etapą, EVPRI per vieną mėnesį priima Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 19 straipsnio 3 dalyje nurodytą sprendimą. Kol vykdoma šioje dalyje aprašyta procedūra, valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai, įtraukti į sąrašą, kurį tvarko EVPRI pagal 10 straipsnio 2 dalį, ir toliau laikomi valstybės obligacijomis užtikrintais vertybiniais popieriais ir iš sąrašo neišbraukiami.

Jei atitinkamos kompetentingos institucijos sutaria, kad SPS pažeidimas susijęs su netyčiniu 9 straipsnio nesilaikymu, jos gali nuspręsti suteikti SPS ne ilgesnį kaip trijų mėnesių laikotarpį nustatytam pažeidimui ištaisyti, pradedant nuo dienos, kai kompetentinga institucija informavo SPS apie pažeidimą. Tuo laikotarpiu valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai, įtraukti į sąrašą, kurį tvarko EVPRI pagal 10 straipsnio 2 dalį, ir toliau laikomi valstybės obligacijomis užtikrintais vertybiniais popieriais ir iš sąrašo neišbraukiami.

3. EVPRI parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriais patikslinami bendradarbiavimo įpareigojimai ir informacija, kuria turi būti keičiamasi pagal 1 ir 2 dalis.

EVPRI tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai iki [6 mėnesiai po šio reglamento įsigaliojimo dienos].

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti šioje dalyje nurodytus techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius.

16 straipsnis

Taisomosios priemonės ir administracinės sankcijos

1. Nepažeidžiant valstybių narių teisės nustatyti baudžiamąsias sankcijas pagal 17 straipsnį, kompetentingos institucijos SPS arba SPS vadovaujančiam fiziniam asmeniui taiko tinkamas taisomąsias priemones, įskaitant 15 straipsnyje nurodytą sprendimą, ir atitinkamas administracines sankcijas, nurodytas 3 dalyje, kai SPS:

(a) nesilaikė 7 ir 8 straipsniuose nustatytų įpareigojimų;

- (b) nesilaikė 9 straipsnio reikalavimų, įskaitant atvejus, kai jis nepateikė pranešimo EVPRI pagal 10 straipsnio 1 dalį arba pateikė klaidinančią pranešimą;
 - (c) nesilaikė 11 straipsnio skaidrumo reikalavimų.
2. 1 dalyje nurodytos administracinės sankcijos yra bent:
- (a) viešas pareiškimas, kuriame nurodoma pažeidimą padariusio fizinio ar juridinio asmens tapatybę ir pažeidimo pobūdį;
 - (b) nurodymas fiziniam ar juridiniam asmeniui, padariusiam pažeidimą, nutraukti pažeidimą ir vengti pakartotinio pažeidimo;
 - (c) laikinas draudimas, kuriuo užkertamas kelias bet kuriam SPS valdymo organo nariui arba bet kuriam kitam fiziniam asmeniui, kuris laikomas atsakingu už pažeidimą, vykdyti SPS valdymo funkcijas;
 - (d) 1 dalies b punkte nurodyto pažeidimo atveju – laikinas draudimas SPS pateikti pranešimą, kaip nurodyta 10 straipsnio 1 dalyje;
 - (e) administracinės piniginės sankcijos, kurių didžiausia suma yra 5 000 000 EUR arba atitinkama vertė nacionaline valiuta valstybėse narėse, kurių valiuta nėra euro, [*šio reglamento įsigaliojimo dieną*], arba ne daugiau kaip 10 % visos metinės SPS gryniosios apyvartos, nustatytos pagal naujausias turimas ataskaitas, kurias patvirtino SPS valdymo organas;
 - (f) administracinės piniginės sankcijos, kurių suma būtų ne daugiau kaip du kartus didesnė nei dėl pažeidimo gautos naudos suma, jeigu tokią naudą galima nustatyti, net jeigu ta suma viršija e punkte nurodytas didžiausias sumas.
3. Kompetentingos institucijos, nustatydamos administracinių sankcijų rūšį ir lygį, atsižvelgia į tai, kiek pažeidimas buvo tyčinis arba įvykdytas dėl aplaidumo ir kitų svarbių aplinkybių, įskaitant, jei reikia:
- (a) pažeidimo reikšmingumą, sunkumą ir trukmę;
 - (b) už pažeidimą atsakingo fizinio ar juridinio asmens atsakomybės laipsnį;
 - (c) atsakingo fizinio ar juridinio asmens finansinį pajėgumą;
 - (d) atsakingo fizinio ar juridinio asmens gauto pelno arba išvengtų nuostolių, jei juos galima nustatyti, dydį;
 - (e) dėl pažeidimo patirtus trečiųjų šalių nuostolius;
 - (f) atsakingo fizinio ar juridinio asmens bendradarbiavimo su kompetentinga institucija lygį;
 - (g) atsakingo fizinio ar juridinio asmens anksčiau padarytus pažeidimus.
4. Valstybės narės užtikrina, kad bet kuris sprendimas, kuriuo nustatomos taisomosios priemonės arba administracinės sankcijos, būtų tinkamai pagrįstas ir jį būtų galima apskųsti.

17 straipsnis

Sąveika su baudžiamosiomis sankcijomis

Valstybės narės, kurios nustatė baudžiamąsias sankcijas už 16 straipsnio 1 dalyje nurodytą pažeidimą, savo kompetentingoms institucijoms suteikia visus būtinus įgaliojimus palaikyti

ryšius su jų jurisdikcijai priklausančiomis teisminėmis, baudžiamojo persekiojimo ar baudžiamosios teisenos institucijomis, kad gautų iš kitų kompetentingų institucijų ir EVPRI (ir teiktų joms) konkrečią informaciją apie baudžiamuosius tyrimus ar bylas, pradėtas dėl 16 straipsnio 1 dalyje nurodytų pažeidimų.

18 straipsnis

Administracinių sankcijų paskelbimas

1. Kompetentingos institucijos savo interneto svetainėje nepagrįstai nedelsdamos ir po to, kai atitinkamas asmuo buvo informuotas, paskelbia bet kokį sprendimą, kuriuo nustatoma administracinė sankcija, kuri yra neskundžiama ir nustatyta už pažeidimą pagal 16 straipsnio 1 dalį.

Skelbiant pirmoje pastraipoje nurodytą sprendimą pateikiama informacija apie pažeidimo rūšį ir pobūdį, taip pat fizinio ar juridinio asmens, kuriam buvo skirta administracinė sankcija, tapatybę.

2. Kompetentingos institucijos informaciją apie administracines sankcijas skelbia nuasmenintą ir laikydamosi nacionalinės teisės bet kuriomis iš šių aplinkybių:
 - (a) jeigu administracinė sankcija skiriama fiziniam asmeniui ir, atsižvelgus į išankstinio įvertinimo rezultatus, asmens duomenų paskelbimas pripažįstamas neproporcingu;
 - (b) jeigu dėl paskelbimo kiltų grėsmė finansų rinkų stabilumui ar vykstančiam baudžiamajam tyrimui;
 - (c) jeigu paskelbimas sukeltų neproporcingą žalą SPS arba susijusiems fiziniams asmenims.

Kitu atveju, jei tikėtina, kad pirmoje pastraipoje nurodytos aplinkybės nustos egzistuoti per pagrįstą laikotarpį, atitinkamų duomenų paskelbimas pagal 1 dalį gali būti atidėtas tokiam pagrįstam laikotarpiui.

3. Kompetentingos institucijos užtikrina, kad pagal 1 ar 2 dalį paskelbta informacija jų oficialioje interneto svetainėje liktų penkerius metus. Asmens duomenys kompetentingos institucijos oficialioje interneto svetainėje saugomi tik būtiną laikotarpį.

19 straipsnis

Valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių rinkos makroprudencinė priežiūra

Laikydamosi Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1092/2010²⁶ nustatytų įgaliojimų ribų, ESRV yra atsakinga už Sąjungos valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių rinkos makroprudencinę priežiūrą ir laikosi tame reglamente nustatytų įgaliojimų.

²⁶ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1092/2010 dėl Europos Sąjungos finansų sistemos makrolygio rizikos ribojimo priežiūros ir Europos sisteminės rizikos valdybos įsteigimo (OL L 331, 2010 12 15, p. 1).

20 straipsnis

Valstybių narių pranešimai

Valstybės narės praneša Komisijai ir EVPRI apie įstatymus ir kitus teisės aktus, nurodytus 13 ir 16 straipsniuose, iki [vieni metai po šio reglamento įsigaliojimo dienos]. Valstybės narės nepagrįstai nedelsdamos praneša Komisijai ir EVPRI apie visus vėlesnius jų pakeitimus.

4 skyrius Įgyvendinimo įgaliojimai ir baigiamosios nuostatos

21 straipsnis

Direktyvos 2009/65/EB pakeitimas

Direktyvoje 2009/65/EB įterpiamas 54a straipsnis:

„54a straipsnis

1. Kai valstybės narės taiko 54 straipsnyje nurodytą išlygą arba suteikia 56 straipsnio 3 dalyje nurodytą leidimą netaikyti reikalavimų, KIPVPS buveinės valstybės narės kompetentingos institucijos:
 - a) taiko tokią pačią išlygą arba suteikia tokį patį leidimą netaikyti reikalavimų, kad KIPVPS galėtų investuoti iki 100 % savo turto į valstybės obligacijomis užtikrintus vertybinius popierius, kaip apibrėžta Reglamento [nuoroda į Valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių reglamentą] 3 straipsnio 3 dalyje, pagal rizikos paskirstymo principą, kai tos kompetentingos institucijos mano, kad KIPVPS investicinių vienetų savininkų apsauga yra lygiavertė KIPVPS investicinių vienetų savininkų, kurie atitinka 52 straipsnyje nustatytas ribas, apsaugai;
 - b) netaiko 56 straipsnio 1 ir 2 dalių.
2. Iki [6 mėnesiai po Valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių reglamento įsigaliojimo datos] valstybės narės priima, paskelbia ir praneša Komisijai ir EVPRI apie priemones, būtinas, kad būtų laikomasi 1 dalies.“

22 straipsnis

Direktyvos 2009/138/EB pakeitimas

Direktyvos 2009/138/EB 104 straipsnyje įterpiama 8 dalis:

„8. Apskaičiuojant pagrindinį mokumo kapitalo reikalavimą, valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių, kaip apibrėžta Reglamento [nuoroda į Valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių reglamentą] 3 straipsnio 3 dalyje, pozicijos vertinamos kaip valstybių narių centrinės valdžios ar centrinių bankų pozicijos, išreikštos ir finansuojamos jų nacionaline valiuta.

Iki [6 mėnesiai po Valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių reglamento įsigaliojimo datos] valstybės narės priima, paskelbia ir praneša Komisijai ir EVPRI apie priemones, būtinas, kad būtų laikomasi pirmos pastraipos.“

23 straipsnis

Reglamento (ES) Nr. 575/2013 pakeitimai

Reglamentas (ES) Nr. 575/2013 iš dalies keičiamas taip:

- (1) 268 straipsnyje įterpiama 5 dalis:

„5. Nukrypstant nuo pirmos dalies, valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai, kaip apibrėžta Reglamento [nuoroda į Valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių reglamentą] 3 straipsnio 3 dalyje, visada gali būti vertinami pagal šio straipsnio pirmą dalį.“;
- (2) 325 straipsnyje įterpiama 4 dalis:

„4. Šioje antraštinėje dalyje įstaigos vertina valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių, kaip apibrėžta Reglamento [nuoroda į Valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių reglamentą] 3 straipsnio 3 dalyje, pozicijas kaip valstybės narės centrinės valdžios pozicijas.“;
- (3) 390 straipsnio 7 dalyje įterpiama ši pastraipa:

„Pirmos pastraipos nuostatos taikomos valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių, kaip apibrėžta Reglamento [nuoroda į Valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių reglamentą] 3 straipsnio 3 dalyje, pozicijoms.“

24 straipsnis

Direktyvos (ES) 2016/2341 pakeitimas

Į Direktyvą (ES) 2016/2341 įterpiamas 18a straipsnis:

„18a straipsnis

Valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai

1. Savo nacionalinėse taisyklėse dėl PPI turto vertinimo, PPI nuosavų lėšų apskaičiavimo ir PPI mokumo atsargos apskaičiavimo valstybės narės vertina valstybės obligacijomis užtikrintus vertybinius popierius, kaip apibrėžta Reglamento [nuoroda į Valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių reglamentą] 3 straipsnio 3 dalyje, taip pat kaip euro zonos valstybės skolos priemonės.
2. Iki [6 mėnesiai po Valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių reglamento įsigaliojimo datos] valstybės narės priima, paskelbia ir praneša Komisijai ir EVPRI apie priemones, būtinas, kad būtų laikomasi 1 dalies.“

25 straipsnis

Vertinimo išlyga

Ne anksčiau kaip praėjus penkeriems metams nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos, kai bus gauta pakankamai duomenų, Komisija atlieka šio reglamento vertinimą ir nustato, ar buvo pasiekti jo tikslai pašalinti netinkamas reguliavimo kliūtis kuriant valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių sistemą.

26 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Europos vertybinių popierių komitetas, įsteigtas pagal Komisijos sprendimą 2001/528/EB²⁷. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

27 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

²⁷ 2001 m. birželio 6 d. Komisijos sprendimas 2001/528/EB dėl Europos vertybinių popierių komiteto įsteigimo (OL L 191, 2001 7 13, p. 45).

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

- 1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas
- 1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) VGV / VGB sistemoje
- 1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis
- 1.4. Tikslas (-ai)
- 1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas
- 1.6. Trukmė ir finansinis poveikis
- 1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)

2. VALDYMO PRIEMONĖS

- 2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės
- 2.2. Valdymo ir kontrolės sistema
- 2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

- 3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)
- 3.2. Numatomas poveikis išlaidoms
 - 3.2.1. *Numatomo poveikio išlaidoms santrauka*
 - 3.2.2. *Numatomas poveikis veiklos asignavimams*
 - 3.2.3. *Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams*
 - 3.2.4. *Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa*
 - 3.2.5. *Trečiųjų šalių įnašai*
- 3.3. **Numatomas poveikis įplaukoms**

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Pasiūlymas EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS dėl valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys)

Finansų rinkos reguliavimas, bankų sąjunga
--

1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis

- Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone**
- Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone, kuri bus priimta įgyvendinus bandomąjį projektą ir (arba) atlikus parengiamuosius veiksmus**²⁸
- Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **esamos priemonės galiojimo pratęsimu**
- Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **priemone, perorientuota į naują priemonę**

1.4. Tikslas (-ai)

1.4.1. Komisijos daugiametis (-čiai) strateginis (-iai) tikslas (-ai), kurio (-ių) siekiama šiuo pasiūlymu (šia iniciatyva)

Pasiūlymas yra Komisijos siekių užbaigti bankų sąjungą dalis, skatinant rizikos mažinimą ir rizikos pasidalijimą privačiajame sektoriuje. Pasiūlymu siekiama sukurti valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių išleidimo sistemą, kuria būtų pašalintos dabartinės reguliavimo kliūtys, kurios atsiranda dėl skirtingo požiūrio į valstybės obligacijomis užtikrintus vertybinius popierius ir valstybės obligacijas, kurios sudaro valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių pagrindinį portfelį. Valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai galėtų padėti bankams (ir kitoms įstaigoms) diversifikuoti savo valstybės obligacijų portfelius ir susilpninti bankų ir vyriausybės ryšius, kurie, nepaisant pastarojo laikotarpio pažangos, kai kuriais atvejais išlieka stiprūs.
--

1.4.2. Konkretus (-ūs) tikslas (-ai)

<p><u>... konkretus tikslas</u></p> <p>Siekiant sudaryti palankias sąlygas tokiam turtui kaip valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai, kad būtų galima išbandyti jo perspektyvumą rinkoje, reikėtų pasiekti du konkrečius tikslus:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Pašalinti netinkamas reguliavimo kliūtis (t. y. atkurti valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių „neutralų“ reglamentavimą).2. Skatinti likvidumą ir „lyginamojo standarto“ kokybę (t. y. naujoji priemonė teisės aktuose turėtų būti traktuojama kaip kiti lyginamieji standartai (<i>de jure</i> likvidumo kriterijai) ir ji turėtų būti pajėgi pasiekti pakankamą kritinę masę ir (arba) standartizaciją, kad būtų likvidi <i>de facto</i>).

²⁸

Kaip nurodyta Finansinio reglamento 54 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

1.4.3. Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis

Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų padaryti tiksliniams gavėjams (tikslinėms grupėms).

Pagrindinės suinteresuotosios šalys, kurias paveiktų siūlomi teisės aktai, yra bankai (ir kitos finansų įstaigos, kurioms taikomi KRR / KRD), kiti turto valdytojai, produkto iniciatoriai / emitentai, priežiūros institucijos ir skolų valdymo pareigūnai (dėl teisės akto ir valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių poveikio nacionalinėms valstybės skolos rinkoms).

Poveikis galimos naudos ir galimų išlaidų požiūriu priklausys nuo šio naujo finansinio produkto rinkos dydžio. Siūlomos intervencijos tikslas yra tik sudaryti sąlygas sukurti šį naują produktą, kurio šiuo metu dar nėra. Vis dėlto šio naujo produkto perspektyvumas ir galimos naujo finansinio produkto rinkos plėtros mastas priklauso ir nuo kitų veiksnių nei reguliavimas, todėl juos galima patikrinti tik atlikus rinkos tyrimą, kuris galimas dėl siūlomos intervencijos.

Apskritai, jei valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai, reguliavimo požiūriu sudarius sąlygas juos išleisti, pavyzdžiui, panaikinus papildomus reguliavimo mokesčius, susijusius su kapitalo reikalavimais ir padengimo likvidžiuoju turtu reikalavimais, bus perspektyvūs, tikimasi gauti tokią naudą:

- prieiga prie naujo produkto, kuris padėtų bankams, draudimo bendrovėms, pensijų fondams ir kitiems investuotojams diversifikuoti savo valstybės obligacijų portfelius;

- didesnis finansinis stabilumas, nes valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai padėtų susilpninti banko ir vyriausybės sąsają. Be to, valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai taip pat galėtų turėti stabilizuojamą poveikį nepalankiomis finansų rinkos sąlygomis, nes valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių portfelio neapmokėtų valstybės obligacijų dalis nebūtų skubiai parduodama;

- išplėsta Europos valstybės skolos vertybinių popierių investuotojų bazė – šis poveikis, kaip tikimasi, bus didesnis mažesnėms valstybėms narėms, kurių valstybės obligacijos gali būti nepastebimos tarptautinių investuotojų;

- netiesioginė nauda mažmeniniams investuotojams, namų ūkiams ir mažosioms ir vidutinėms įmonėms tiek, kiek pasireiškia minėta nauda, susijusi su didesniu finansiniu stabilumu.

Kalbant apie išlaidas, tikimasi, kad jos bus ribotos.

- Piliečiams ir (arba) vartotojams gali atsirasti netiesioginių ribotų išlaidų dėl valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių poveikio kai kurių valstybės obligacijų rinkų likvidumui, dėl to gali padidėti finansavimo išlaidos, kurias savo ruožtu padengtų mokesčių mokėtojai. Jei valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai pasirodytų perspektyvūs, tikėtina, kad šį poveikį kompensuotų sumažėjusi bendra rizika (taigi ir skolinimosi išlaidos) dėl didesnio finansinio stabilumo.

- Valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emitentai turėtų ribotų tokio produkto kūrimo išlaidų, pvz., teisinių išleidimo mechanizmo įdiegimo išlaidų ir pan.

- Administracijos (Komisija, EVPRI, nacionalinės priežiūros institucijos ir kt.) patirtų gana ribotas išlaidas, susijusias su teisės aktų rengimu ir teisėkūros intervencinėmis priemonėmis, kurių prireiks ateityje, kad teisės aktus būtų galima pritaikyti prie besikeičiančių aplinkybių. Dėl naujosios priemonės taip pat gali susidaryti priežiūros išlaidų, bet tikėtina, kad jos bus nedidelės (nes priežiūros institucijoms vis tiek reikės prižiūrėti valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių investuotojus).

1.4.4. *Rezultatų ir poveikio rodikliai*

Nurodyti pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo stebėjimo rodiklius.

Teisės aktų poveikis galėtų būti įvertintas stebint, koku mastu šie nauji produktai bus iš tikrųjų sukurti ir jais bus prekiaujama. Tačiau reikia nepamiršti, kad palankūs teisės aktai leis patikrinti produkto perspektyvumą rinkoje ir kad šios naujos rinkos plėtra priklausys nuo keleto kitų veiksnių, kurie nepriklausys nuo reguliavimo sistemos arba gali būti tik menkai su ja susiję. Todėl gali būti sunku atskirti siūlomo teisės akto poveikį *per se* (kitais tariant, teisės aktai gali veikti tiksliai taip, kaip numatyta, tačiau valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių sistemos plėtra gali nevykti dėl nuo jos nepriklausomų priežasčių). Panašiai valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių paklausa priklausys nuo bendros palūkanų normų aplinkos, norimos prisiimti rizikos ir skirtingų segmentų paklausos tarp įvairių rūšių investuotojų ir pan. Kitaip tariant, nors valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių sistemos plėtra gali nevykti dabartinėje ekonominėje aplinkoje, tai nereiškia, kad jos nebus ateityje, kai bus sėkmingai pašalintos reguliavimo kliūtys.

1.5. **Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas**

1.5.1. *Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai*

Trumpuoju laikotarpiu EVPRI pavadama išplėtoti savo gebėjimus gauti pranešimus apie valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijas, patikrinti jų atitiktį reglamentui, informuoti nacionalines kompetentingas institucijas ir gauti iš jų informaciją bei paviesti paskelbtas valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių emisijas ir nacionalines kompetentingas institucijas savo interneto svetainėje.

Be to, per XXX mėnesių nuo šios iniciatyvos įsigaliojimo dienos EVPRI turės parengti techninius reguliavimo ir įgyvendinimo standartus.

1.5.2. *Papildoma Sąjungos dalyvavimo nauda (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „papildoma Sąjungos dalyvavimo nauda“ – tai dalyvaujant Sąjungai užtikrinama nauda, papildanti naudą, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmis.*

Europos lygmens veiksmų pagrindas (*ex ante*)

Valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai yra priemonė finansiniam stabilumui ir rizikos pasidalijimui euro zonoje gerinti. Taigi jais gali būti prisidedama prie geresnio vidaus rinkos veikimo. Taigi SESV 114 straipsnis, kuriuo Europos institucijoms suteikiama kompetencija nustatyti tinkamas nuostatas, kurių tikslas – vidaus rinkos sukūrimas ir veikimas, yra tinkamas teisinis pagrindas. Nustatytos valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių rinkų plėtros reguliavimo kliūtys yra įvardytos keliuose ES teisės aktuose. Todėl atskirais valstybių narių veiksmis nebūtų galima pasiekti šios teisėkūros iniciatyvos tikslų, t. y. pašalinti tokias reguliavimo kliūtis, nes ES teisės aktų pakeitimai gali būti atliekami tik ES lygmeniu.

Tikėtina papildoma Sąjungos nauda (*ex post*)

Teisės akto pasiūlymu siekiama pažangos bankų sąjungos srityje. Valstybės obligacijomis užtikrinti vertybiniai popieriai galėtų padėti bankams ir kitoms institucijoms diversifikuoti savo valstybės obligacijų portfelius ir susilpninti bankų ir vyriausybės ryšius, taip iš esmės sustiprinant finansinį stabilumą.

1.5.3. *Panašios patirties išvados*

EVPRI jau buvo pavesta prižiūrėti KIPVPS, AIF, EuVECA ir EuSEF registrus. Patirtis iš esmės buvo teigiama.

1.5.4. *Suderinamumas ir galima sąveika su kitomis atitinkamomis priemonėmis*

Iniciatyva atitinka sustiprintą EVPRI vaidmenį, numatytą pasiūlyme dėl EPI peržiūros. Tačiau ji neturi tiesioginio poveikio Komisijos pasiūlymui dėl EPI peržiūros, nes ji susijusi su konkrečiu techniniu klausimu, kuris vykdant peržiūrą nenagrinėjamas.

1.6. Trukmė ir finansinis poveikis

Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė ribota**:

– pasiūlymas (iniciatyva) galioja nuo MMMM [MM DD] iki MMMM [MM DD];

– finansinis poveikis nuo MMMM iki MMMM.

Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė neribota**:

– įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo MMMM iki MMMM,

– vėliau – visuotinis taikymas.

1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)²⁹

Tiesioginis valdymas, vykdomas Komisijos:

– vykdomųjų įstaigų.

Pasidalijamasis valdymas kartu su valstybėmis narėmis.

Netiesioginis valdymas, biudžeto vykdymo užduotis perduodant:

tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);

EIB ir Europos investicijų fondui;

įstaigoms, nurodytoms 208 ir 209 straipsniuose;

viešosios teisės įstaigoms;

įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė, veikiančioms viešųjų paslaugų srityje, jeigu jos pateikia pakankamą finansinių garantijų;

įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privatačio sektorių partnerystę ir kurios pateikia pakankamą finansinių garantijų;

asmenims, kuriems pavestas konkrečių BUSP veiksmų vykdymas pagal ES sutarties V antraštinę dalį ir kurie nurodyti atitinkamame pagrindiniame teisės akte.

Pastabos

Nėra

²⁹ Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“ <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Remdamasi jau galiojančia tvarka EVPRI rengia reguliarias veiklos ataskaitas (įskaitant vidaus ataskaitas vyresniajai vadovybei, ataskaitas valdyboms ir metinės ataskaitos rengimą), be to, Audito Rūmai ir Vidaus audito tarnyba vykdo išteklių panaudojimo auditą. Siūlomų veiksmų stebėsenos ir ataskaitų teikimas bus užtikrinami laikantis jau taikomų reikalavimų.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema

2.2.1. Nustatyta rizika

Siekiant teisiškai, ekonomiškai ir veiksmingai naudoti pasiūlymo įgyvendinimui skirtus asignavimus, tikimasi, kad įgyvendinant pasiūlymą nebus sudarytos sąlygos atsirasti naujai rizikai, dar nenumatyta pagal egzistuojančią EVPRI vidaus kontrolės sistemą.

2.2.2. Numatomas (-i) kontrolės metodas (-ai)

EVPRI reglamente numatytos valdymo ir kontrolės sistemos jau įgyvendintos. EVPRI glaudžiai bendradarbiauja su Komisijos Vidaus audito tarnyba siekdama užtikrinti, kad visose vidaus kontrolės srityse būtų laikomasi tinkamų standartų. Tokia tvarka taip pat galios EVPRI atliekant savo vaidmenį pagal šį pasiūlymą. Metinės vidaus audito ataskaitos siunčiamos Komisijai, Parlamentui ir Tarybai.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Nurodyti dabartines arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones.

Siekiant kovoti su sukčiavimu, korupcija ir bet kokia kita neteisėta veikla, EVPRI be apribojimų taikomos 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų nuostatos.

Šiuo metu EVPRI turi specialią kovos su sukčiavimu strategiją ir susijusį veiksmų planą. Strategija ir veiksmų planas taikomi nuo 2014 m. Aktyvesni EVPRI veiksmai kovos su sukčiavimu srityje atitiks Finansinio reglamento taisykles ir rekomendacijas (taikyti kovos su sukčiavimu priemones vykdant patikimą finansų valdymą), OLAF sukčiavimo prevencijos politiką, Komisijos kovos su sukčiavimu strategijos (COM(2011) 376) ir bendro požiūrio į ES decentralizuotas agentūras (2012 m. liepos mėn.) nuostatas ir susijusias veiksmų gaires.

Reglamentu, kuriuo įsteigiama EVPRI, nustatomos EVPRI biudžeto įgyvendinimo bei kontrolės nuostatos ir taikytinos finansinės taisyklės.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

- Dabartinės biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	1a: Konkurencingumas augimui ir užimtumui skatinti	DA / NDA ³⁰	ELPA šalių ³¹	šalių kandidačių ³²	trečiųjų šalių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
1.a	12 02 06 EVPRI	DA	NE	NE	NE	NE

- Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris [Išlaidų kategorija..... ...]	DA / NDA	ELPA šalių	šalių kandidačių	trečiųjų šalių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
	[XX.YY.YY.YY]		TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE

³⁰ DA – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

³¹ ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

³² Šalių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių šalių kandidačių.

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms santrauka

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	1A	Konkurencingumas augimui ir užimtumui skatinti
--	----	--

EVPRI			N metai ³³	N+1 metai 34	N+2 metai	N+3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			IŠ VISO
1 antraštė:	Įsipareigojimai	(1)	0,419	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	
	Mokėjimai	(2)	0,419	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	
2 antraštė:	Įsipareigojimai	(1a)								
	Mokėjimai	(2a)								
3 antraštė:	Įsipareigojimai	(3a)								
	Mokėjimai	(3b)								
IŠ VISO asignavimų EVPRI	Įsipareigojimai	=1+1a +3a	0,419	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	
	Mokėjimai	=2+2a +3b	0,419	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	

³³ N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai.

³⁴ Laikotarpio po 2020 m. išlaidos nurodytos tik paaiškinimo tikslais. Finansinis poveikis Europos biudžetui po 2020 m. bus įtrauktas į Komisijos pasiūlymus dėl kitos daugiamečių finansinės programos.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	5	„Administracinės išlaidos“
--	----------	----------------------------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		N metai	N+1 metai	N+2 metai	N+3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			IŠ VISO
<.....> GD									
• Žmogiškieji ištekliai									
• Kitos administracinės išlaidos									
IŠ VISO <.....> GD	Asignavimai								

IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)								
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		N metai ³⁵	N+1 metai	N+2 metai	N+3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			IŠ VISO
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1–5 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS	Įsipareigojimai	0,419	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	
	Mokėjimai	0,419	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	

³⁵ N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai.

3.2.2. *Numatomas poveikis EVPRI veiklos asignavimams*

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

Įsipareigojimų asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Nurodyti tikslus ir rezultatus ↓			N metai		N+1 metai ³⁶		N+2 metai		N+3 metai		Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)						IŠ VISO	
	REZULTATAI																	
	Rūšis ³⁷	Vidutinės sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Bendra s skaičius	Iš viso sąnaudų
1 KONKRETUS TIKSLAS ³⁸ ...																		
- Valstybės obligacijomis užtikrintų vertybinių popierių				0,281		0,097		0,097		0,097			0,097		0,097			
- Rezultatas																		
- Rezultatas																		
1 konkretaus tikslo tarpinė suma																		
2 KONKRETUS TIKSLAS ...																		
- Rezultatas																		

³⁶ Laikotarpio po 2020 m. išlaidos nurodytos tik paaiškinimo tikslais. Finansinis poveikis Europos biudžetui po 2020 m. bus įtrauktas į Komisijos pasiūlymus dėl kitos daugiamečių finansinės programos.

³⁷ Rezultatai – tai būsimi produktai ir paslaugos (pvz., finansuota studentų mainų, nutiesta kelių kilometrų ir kt.).

³⁸ Kaip apibūdinta 1.4.2 skirsnyje „Konkretus (-ūs) tikslas (-ai) ...“.

2 konkretaus tikslo tarpinė suma																
IŠ VISO SĄNAUDŲ		0,281		0,097		0,097		0,097		0,097		0,097		0,097		

3.2.3. Numatomas poveikis EVPRI žmogiškiesiems ištekliams

3.2.3.1. Santrauka

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	N metai ³⁹	N+1 metai ⁴⁰	N+2 metai	N+3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			IŠ VISO ⁴¹
--	--------------------------	----------------------------	--------------	--------------	--	--	--	--------------------------

Pareigūnai (AD lygio)	0,087	0,082	0,082	0,082	0,082	0,082	0,082	
Pareigūnai (AST lygio)								
Sutartininkai	0,051	0,046	0,046	0,046	0,046	0,046	0,046	
Laikinieji darbuotojai								
Deleguoti nacionaliniai ekspertai								

IŠ VISO	0,119	0,128	0,128	0,128	0,128	0,128	0,128	
----------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--

Numatomas poveikis personalui (papildomi etato ekvivalentai). Etatų planas

Pareigų grupė ir lygis	N metai	N+1 metai	N+2 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)
AD16				
AD15				
AD14				
AD13				

³⁹ N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai.

⁴⁰ Laikotarpio po 2020 m. išlaidos nurodytos tik paaiškinimo tikslais. Finansinis poveikis Europos biudžetui po 2020 m. bus įtrauktas į Komisijos pasiūlymus dėl kitos daugiametės finansinės programos.

⁴¹ Įskaitant įdarbinimo išlaidas

AD12				
AD11				
AD10				
AD9				
AD8				
AD7	1	1	1	1
AD6				
AD5				
Iš viso AD	1	1	1	1
AST11				
AST10				
AST9				
AST8				
AST7				
AST6				
AST5				
AST4				
AST3				
AST2				
AST1				
Iš viso AST				
AST/SC 6				
AST/SC 5				
AST/SC 4				

AST/SC 3				
AST/SC 2				
AST/SC 1				
Iš viso AST/SC				
BENDRA SUMA				

Numatomas poveikis darbuotojams (papildomi darbuotojai). Išorės personalas

Sutartininkai	N metai	N+1 metai	N+2 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)
IV pareigų grupė	0,5	1	1	1
III pareigų grupė				
II pareigų grupė				
I pareigų grupė				
Iš viso	0,5	1	1	1

Deleguotieji nacionaliniai ekspertai	N metai	N+1 metai	N+2 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)
Iš viso				

Nurodyti numatomą įdarbinimo datą ir atitinkamai pataisyti sumą (jei įdarbinama liepos mėn., atsižvelgiama tik į 50 % vidutinių sąnaudų). Išsamesnį paaiškinimą reikėtų pateikti priede.

3.2.3.2. Numatomi pagrindinio DG žmogiškųjų išteklių poreikiai

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą nurodyti sveikaisiais skaičiais (arba ne smulkiau nei dešimtujų tikslumu)

		N metai	N+1 metai	N+2 metai	N+3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)		
• Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)								
XX 01 01 01 (Komisijos būstinė ir atstovybės)								
XX 01 01 02 (Delegacijos)								
XX 01 05 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)								
10 01 05 01 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)								
• Išorės darbuotojai (etatų vienetais)⁴²								
XX 01 02 01 (CA, SNE, INT finansuojami iš bendrojo biudžeto)								
XX 01 02 02 (CA, LA, SNE, INT ir JED delegacijose)								
XX 01 04 y ⁴³	- būstinėje ⁴⁴							
	- delegacijose							
XX 01 05 02 (CA, SNE, INT – netiesioginiai moksliniai tyrimai)								
10 01 05 02 (CA, INT, SNE – tiesioginiai moksliniai tyrimai)								
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)								
IŠ VISO								

⁴² CA – sutartininkas („Contract Staff“), LA – vietinis darbuotojas („Local Staff“), SNE – deleguotasis nacionalinis ekspertas („Seconded National Expert“), INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas („agency staff“), ED – jaunesnysis delegacijos ekspertas („Junior Expert in Delegations“).

⁴³ Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

⁴⁴ Struktūriniai fondai, Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos žuvininkystės fondas (EŽF).

XX yra atitinkama politikos sritis arba biudžeto antraštinė dalis.

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus priemonei valdyti ir (arba) perskirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę asignavimų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	
Išorės darbuotojai	

Etatų vienetų išlaidų apskaičiavimo aprašas turėtų būti įtrauktas į V priedo 3 skirsnį.

3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

- Pasiūlymas (iniciatyva) atitinka dabartinę daugiamečių finansinę programą.
- Atsižvelgiant į pasiūlymą (iniciatyvą), reikės pakeisti daugiamečių finansinės programos atitinkamos išlaidų kategorijos programavimą.

Paaiškinti, kaip reikia pakeisti programavimą, ir nurodyti atitinkamas biudžeto eilutes bei sumas.

- Įgyvendinant pasiūlymą (iniciatyvą) būtina taikyti lankstumo priemonę arba patikslinti daugiamečių finansinę programą⁴⁵.

Paaiškinti, ką reikia atlikti, ir nurodyti atitinkamas išlaidų kategorijas, biudžeto eilutes ir sumas.

[...]

3.2.5. Trečiųjų šalių įnašai

- Pasiūlyme (iniciatyvoje) nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo.
- Pasiūlyme (iniciatyvoje) numatytas bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	N metai	N+1 metai ⁴⁶	N+2 metai	N+3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			Iš viso
Nacionalinės kompetentingos institucijos ⁴⁷	0,600	0,338	0,338	0,338	0,338	0,338	0,338	
Iš VISO bendrai finansuojamų asignavimų	0,600	0,338	0,338	0,338	0,338	0,338	0,338	

⁴⁵ Žr. Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 1311/2013, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. daugiamečių finansinė programa, 11 ir 17 straipsnius.

⁴⁶ Laikotarpio po 2020 m. išlaidos nurodytos tik paaiškinimo tikslais. Finansinis poveikis Europos biudžetui po 2020 m. bus įtrauktas į Komisijos pasiūlymus dėl kitos daugiamečių finansinės programos.

⁴⁷ EPI bendro finansavimo lygis apskaičiuojamas atsižvelgiant į dabartinės valdymo ir finansavimo sąlygas ir neatsižvelgiant į Komisijos pasiūlymą dėl EPI peržiūros, kuris dar nėra priimtas.

3.3. Numatomas poveikis įplaukoms

- Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio įplaukoms.
- Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:
 - nuosaviems ištekliams
 - įvairioms įplaukoms

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto įplaukų eilutė	Einamųjų finansinių metų asignavimai	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ⁴⁸					Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)	
		N metai	N+1 metai	N+2 metai	N+3 metai			
... straipsnis								

Įvairių asignuotųjų įplaukų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-ioms) daromas poveikis.

Nurodyti poveikio įplaukoms apskaičiavimo metodą.

⁴⁸ Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 25 % surinkimo sąnaudų.